27րդ ՏԱՐԻ   ԹԻՒ 7468   13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1910

ՇԱԲԱԹ

26 Novembre 1910 27me année N. 7468

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՏ ՉԵՆ ՏՐՈՒԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ՏԵՍՆԵԼ Դ. ԷՋԸ

Կ. Պոլիս Ղալաթիա

10 ՓԱՐԱ

Արեւելք

ԱԶԳԻՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ

10 PARAS

آره‌ولك
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته
صاحب امتیازی قره‌کین بویاجیان
درعلیه غلطه

AREVELK
JOURNAL ARMÉNIEN
Directeur Propriétaire
Karekin Boyadjian
Cons/ple, Galata

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԵԱՑՔ ՄԸ ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ՎՐԱՅ

Այն յուսահատեցուցիչ կացութիւնը որուն մատնուած են այժմ մեր ազգային կրթական հաստատութիւնները, կը ստիպէ մեզ դարձեալ խօսելու մեր վարժարաններուն վրայ։

Կեդրոնականի, Արամեանի, Մաքրուհեանի հոգաբարձութեանց և Ուսումնական խորհրդոյ մինչեւ կայ անվերջանալի կարծիքներու անհամաձայնութիւն մը, որ կարծես տեւական ըլլալու բնոյթը ունի։ Անձնական կիրքերու և շահախնդրութեանց թատր հանդիսացած են այդ կրթական սրբավայրերը որոնք բոլորովին մատնուած անկերպարան վիճակի մը, կը սպառնան բնաջնջել ընել ամբողջ մատաղ սերունդին մտաւորականը։ Պատրիարք, Փոխանորդ, Վարչութիւն, Ուսումնական խորհուրդ, Հոգաբարձու, Թաղական, Լրագիրներ իրար անցած են վերոյիշեալ վարժարանաց խնդիրներուն համար։ Ամիսներէ ի վեր կը շարունակուի այս տխուր վիճակը զոր ոչ մէկ կերպով կարելի է հաշտեցնել մեր արդի կացութեան պահանջներուն հետ։ Մուշէն սկսեալ մինչեւ Սիլիվրի կը շարունակուի այս աւերը զանազան հարկեցուցիչ պատճառներու բերմամբ։ Վարժարաններէ շատեր դեռ կը մնան փակ. տղաքներէն ոմանք փողոցները կը թափառին և ոմանք ալ այլազգիներու խնամատարութեան յանձնուելով կը զրկուին ազգային դաստիարակութենէ։ Մեր Ուսումնական խորհրդոյ պարտաճանաչ անդամները ի լուր և ի տես այս ամենուն և հակառակ կատարուած յաջորդական նիստերու, դեռ չկարողացան կտրուկ ճամբայ մը գտնել՝ և 41րդ յօդուածի մը համար հարկ տեսան յանձնաժողովի մը կազմութեան, կրթական գործը ձգելով անկերպարան վիճակի մէջ։

Երբ հեռաւոր գաւառներու մէջ վարժարաններու հաստատման պէտքը յոյժ զգալի է, մէկ կողմ թողած այս անհրաժեշտութեանց կատարումը, ժամանակ կը վատնուի կեդրոնին մէջ ծագած խնդիրները յարդելու համար։ Անցան ամիսներ և դեռ ոչ մէկ քայլ առնուած է դէպի այդ։ Դասագիրք, ուսուցիչներու վտարում և անտեղի փոփոխումներ իրարու յաջորդեցին և վերջապէս ազգը կը գտնուի այժմ շատ տխուր իրականութեան մը հանդէպ որ է ազգային վարժարաններու անկանոն վիճակը։ Երբ ներկայ շրջանին մէջ սկսած է ազգերու մէջ բարոյական մրցում մը միշտ լաւագոյնը արտադրելու, ուրիշներ զանազան մեծամեծ զոհողութիւններով կը ջանան բարձրացնել իրենց վարժարաններու մակարդակը։ Ցոյն պատրիարքարանը, հակառակ իր արդի խիստ փափուկ կացութեան, յաջողեցաւ վերցնել տալ իր վարժարանները, մինչ մենք մեծազգոյրդ պոռչտուքներէ զատ ոչինչ կարենալով ընել, դեռ կը թողունք որ ազգային միակ հաստատութիւնը կեդրոնականը մնայ. երբ ոչ-ԻՏԱՏԻ Ազգային Պատրիարքարանի Մայր վարժարանը իր անուան համապատասխան կերպով մը չեմ գիտեր ի՛նչ պատճառներու բերմամբ, հակառակ տասներկու աշակերտ ունենալուն, չի կարողանար կազմել բարձրագոյն կարգ մը. հեգ ծնողքները յուսահատ, իրենց տղոց կրթութիւնը կը յանձնեն օտարներու որոնց գործած աւերը ազգային դաստիարակութեան տեսակէտով անորակելի է։

Կեդրոնական վարժարանին տեղափոխման մասին քանիցս գրուեցաւ տեղական թերթերու մէջ, որուն համար մտադրութիւն կար նաեւ ազգ. շրջանակներու մէջ։

Սակայն այս մտադրութիւնը, բաղդակից եղաւ իր նմաններուն և այս յոյժ-գնահատելի ձեռնարկը մնաց առկախ։ Պոլիսը պէտք ունի կեդրոնականի մը հաստատման, Կէտիկ Բաշայի բարձունքին վրայ, ուր կրնան դիմել Մաքրիգիւղի, Սամաթիոյ, Գումգաբուի ազգ. վարժարաններէն «Լոյս աշակերտները», առանց կարօտ ըլլալու օտարներու օգնութեան։ Ցիշեալ թաղերու թաղ. խորհրդոց անդամներուն մեծամասնութեան մտքին մէջ կայ այս գաղափարը որուն պէտք է ուժ տայ մեր Ազգ. Վարչութիւնը։ Ցիրաւի այս շրջանին մէջ ունեցանք անձնական ձեռնարկներով հաստատութիւններ, սակայն մեր ազգ. իշխանութիւնը չառաւ քայլ մը դէպի այս կենսական խնդիրը։ Ալ կը բաւէ որքան որ շարունակեցինք մեր պայքարը. մեր այս անտեղի և օգտակար պայքարէն ոչ մէկ կողմը վնաս կը կրէ. վնասուողը նորէն նոյն հայ մանուկն է որ աստանդական թափառումներէ յետոյ ստիպուած կը դիմէ տարագրութեան, որուն վախճանն է ուշ կամ կանուխ այլասերումը։

Ե. ՊՈՒՔԻՒՃԵԱՆ

ՏԱՂ ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

Շուրջն աւերմ եւ արքայութիւնն արեւուն
Գեհենն անո՛նց սրտին մէջը կը բոցայ.
Արարչագործ աշխատութեամբ եւ չարժուն
Արեւ մըն ալ ես եղայ....

Երբ ապագան գեհնը նստած կը ժպտի,
Ձի վհատեր ինձ բացատրել անցեալին...
Հիւծախտաւոր հուրծքով-գիշերը այս մթին
Լոյսն մէջ չունի պիտ' մեռնի...։

Այդ մութ գիշերն անցուցինք մենք հրակուռ.
Թող է գիրար հալածեցինք մենք այսքան.
Զարնենք հիմա մեր բաժակները արիւնով
Ազատներուն հին փոխան...։

Թող ըլլանք մենք արքայութիւնն արեւուն,
Գեհենն անոնց սրտին մէջը թող բոցայ.
Հողին հնգին յառենք մեր աչքը աստուծ
Ու իրիկուան թող խնդայ...։

Արի՛ք, առա՛ք, կուրծք տանք ու վ քաջալանջ
Կոհակներուն որ կը թքնեն մեր ճակտին...
Ասոլիսին չտա՞նք դառն սիրտ մենք ականջ,
Ցասա՛ն դիմենք աննահանջ։

Աւագ սրբութն անցուցինք մենք արտասուք
Աշխարութեան չկայ պատկեր ալ հի՛ն...
Ու տաճարի վարագոյրին հեծծուած
Ջահն ի խորան կը շողայ։

Եւ անոնք որ մարել կուզեն այդ ջահը
Ու կործանել Հայու հոգւոյն այդ գահը,
Գաճաճներ են, չը պիտ' հասնին մինչեւ հոն,
Հա՛յ ժողովուրդ. սի՛րտ առ, ո՛ն։

ԽՕՍՐՈՎ.

ԼՐԱԳՐԱԿԱՆ ԲԱՄԲԱՍԱՆՔՆԵՐ

Հասարակական կեանքի մէջ բամբասանքը այն աստիճան ուժեղցեր է որ կարողացեր է համարձակութիւն ստանալ տպագրական խօսքի անուն կրել և մամուլի ու մանաւանդ Արեւելքի նման լուրջ ու պատասխանատու յոյժ սիրելի օրաթերթի մը մէջ գլուխ բարձրացնել։

Շատ անգամ, երբ բերնէ բերան մեկու մը հասցէին որ եւ է զրոյց կը շրջի, կըսենք որ դա փողոցային խօսք է, դա բամբասանք է, իսկ երբ այդ խօսքը, այդ փողոցային բամբասանքը գրի ու գրականութեան կը փոխուի, բնականաբար ան կը դառնայ տեսակ մը մուրհակաւոր փաստ, թէեւ հիմնովին սուտ ըլլայ անոր էութիւնը։ Ասով մէկտեղ այդ տպագրական խօսքը կարող է խաբել և անուղղայ հաւատալիքներու մէջ ձգել շատերը։

Գրուածք մը այն ժամանակ միայն կազատի բամբասանք ըլլալէ, երբ անոր հեղինակը ի՛նքը համարձակութիւն կունենայ իր իսկական անունով կամ այնպիսի կեղծ անունով դուրս գալու, երբ այդ կեղծ անունը ծանօթ է ինչպէս իր բուն անունը, ինչպէս են օրինակ. Երօֆ և Երուխանի անունները։

Այս տողերը ինձ առիթ տուին գրելու Արեւելքի 7391 և 7397 համարի մէջ Պ. Սուրէեանի գրած յօդուածները, ուր ի մէջ այլոց յիշուած էր Մշոյ Հայ Միաց. Ընկ. Ներս. վարժարանը և մանաւորապէս իմ անձնաւորութեան մասին խել մը խորքը ծանօքներ էր եղած. Պ. Սուրէեան կը մոռնայ սակայն որ ինքն էր Օր. Զիթճեանի տան մէջ ընկերական ժողովի մը ներկայութեան դատապարտելի, երկերեսանի և զեղծարար անուանել Գէորգ էֆ. Մարգպետունիի վարմունքը։

Ո՛վ բարքեր, որքան շուտ մարդիկ կը փոխեն իրենց գոյնը. Պ. Սուրէեան, եթէ չեմ սխալիր, այն մարդն է որ մինչեւ երեկ հայրենասիրական վիճաբանութեանց մէջ Մ. Սրբեանը կ'անուանէր տիքսա թոփ փաշա. հակառակ կավարժական տեսակ է մէկ խօսքով բանակալ և միւս կողմն ալ որպէս զի իր հակառակութեան բաժակը լեցնէ Ներս. վարժարանի վարիչին դէմ, Սուրէեանի դպրոցը կը սրբացնէ և կը բարձրացնէ երկինք, այո, Սոսկ տղա աշխարհ այդպէս է, գիտեմ աչք կը մնայ աչքը տանձն է, սակայն հանգիստ եղիր սիրելի, դու ալ այդ կաղ իշով ո՛չ տեղանս զնտիր։

Ինչո՞ւ արդեօք Պ. Սուրէեան քաղաքիս բոլոր վարժարաններու մասին գրած էր և միայն կաթոլիկներու կենդանիներու մթերանոցը պահեր էր քողի տակ. կ'երեւի վախցեր էր Թրքական առակէն թէ «Շատ մի խառներ տակը բան կայ»... մի վախնար սիրելիս Հ. Անտոնեան այնպէս մարդ չէ ան գթոտ է, մինչեւ չի հրաժարիս քեզ չհեռացներ վարժարանէն ինչպէս նաեւ ոչ ոք։

Ո՛վ բարքեր ու վարքեր, իրաւունք չունի ժողովուրդը կարդացողներու փըաւրիկ հովուիկ անուանել, ի՞նչ էր Պ. Սուրէեան այդ յօդուածներդ գրած ժամանակ Մ. Զաւարեան եւ Դաշնակցականներու դէմ. դու չէի՞ր արդեօք որ մեր կեդրոնական վարժարանի սրահին մէջ, հետեւելով մեր յանձնաժողովի վեց անդամներուն, ծամծմելով անուանեցիր Մ. Զաւարեանի գործը դաւաճանութիւն, և դաշնակցական շէֆերու գործը Արաբ Աղպուլլաշական բռնակալութիւն հանդէպ Թշուառ հայ գիւղացիութեան, ո՛վ զարմանք երբ երկու շաբաթ յետոյ Զաւարեանի ձախ ոտք ինկար Ուսումն. Խորհուրդի գրասենեակը և շուտընդփութ մտնելով անցեալ վճիռները սխալ նորմներ ֆերմաններ ու անեծքներ ընել ամբողջ Տարօնի համար մէկ caisse և մէկ ծախսութիւն իր բազմաթիւ օգնականներով և տեսակ տեսակ հոգեբարձով ուսումն. խորհուրդով։ Այժմ Պ. Սուրէեան ջերմ պաշտպանն է կրթական տուրքի կեդրոնացման և այս մտքով ջերմ դիմում մը բրած է դաշնակցական զինուոր ընկերներուն որ իրենց զինուորական ուժով օգնեն այդ տուրքի գանձման։ Այդ ճապաղ խառնաշփոթ գիրքը համար, Պ. Սուրէեան կը թողում ձեզ ձեր լաբիրինթոս գրուածքին խորքերուն տակ, միայն ընթերցողներուս շփոթ միտքերը հանդարտեցնելու համար չեմ քաշուիր ըսելու որ տակաւին քողի տակ թաքնուած Սուրէեաններու չէ ինկած բազմաչարչար Տարօնեաններու կեանքին մէջ քան։

Գալով Միացեալի վարժարանի մասին բամբասանքներուն, ներողութիւնը անկեղծ յայտնի է որ գրուածքին մէջ փաստ չկայ և բոլորը միայն պատուական բամբասանք է, թէ Սուրէեանի ժամանակ դպրոցը լաւ էր իսկ այժմ վատ, ի՞նչո՞վ ի՞նչ փաստով, դուն չունիս այդ պատճառները Պ. Սուրէեան։ Հանգուցեալ Սուրէեան իր սիրած տարիներուն մէջ, միայն Մշոյ վարժարանի համար տարեկան պիւտճէ ունէր 750 ոսկի։ Սուրէեանի համար սկանտալներ կը պատմեն թէ «բանանք կապիկի գլուխը» (Սուրէեանի քսակին անունը) որ միշտ ավանսներով լեցուն է եղեր ոսկ. դեղին ոսկիներով։ Եւ Մշոյ վարժարանը իր այդ անզգին գումարով, տասներկու տարուան ընթացքին մէջ հազիւ տուեր է երկու երեք կարգ շրջանաւարտներ և երեք կանոնաւոր ուսուցիչներ յանձին Մ. Նաթանեանի, Մ. Տամամեանի և Հ. Պէշպէեանի, մինչդեռ խեղճ Պ. Սուրէեան դուն բաւական մտայնութիւն պիտի ունենայիր, տարիս վերլուծելու թէ մենք նորս գոյն ուսուցիչներս մեր խեղճուկրակ 200 ոսկի պիւտճէով ի՛նչ կրնանք ընել Մուշի բազմակարօտ պահանջքի հանդէպ։ Միւս կողմէն Պ. Սուրէեան դու ալ քիչ մը ազնուութիւն պիտի ունենայիր գիտնալու որ հակառակ Միացեալի նոր շրջանին մէջ մեզ տուած իր խիստ համառօտ ծրագրին որ ուկէ կը միտի դէպի գիւղական նախակրթարանները և գիւղատնտեսական մասնագիտութիւնը, մենք ընդհակառակը աշխատեր ենք մեր բոլոր դասախօսութեանց ճիւղերէն անցնիլ շատ աւելի փայլուն և ուժեղ ծրագրով մը քան հին շրջանի մէջ եղածը. այնպէս որ մեր նոր ծրագրին մէջ ֆրանսերէն դաս չըլլալով հանդերձ, դու Պ. Սուրէեան քու աչքովդ տեսար թէ ինչպէս մեր երրորդ դասարանն անգամ խիստ յաջող կերպով ֆրանսերէնի փաստեր կ'ընէր։ Իսկ գիւղատնտեսական նոյնպէս փորձերու և տեսական ու գործնական դասերու համար աւելորդ կը համարիմ քեզ բան մը բացատրել, քանի որ դուն այնքան կաւ բոցեր ես ստացեր, ո՛ր մեզմէ տարած խողակին չերամի որթերն անգամ մոռցար և խեղճ չունեցար խոստովանելու որ Մշոյ Ներսէսեան վարժարանի մէջ հին շրջանին բնաւ չեն տեսնուած դասեր և գիւղատնտեսական գործնական փորձեր։ Ալ ի՞նչու պիտի զարմանանք որ Կարնոյ «Ցառաջ» թերթին մէջն ալ երբեմն այնպիսի անհեթեթութիւններ կ'երեւին Միացեալի Ներսէսեան վարժարանի և մեր համ գէդ՝ քանի որ դաշնակցական շէֆերը միշտ չհասկցուած են այդ վարժարանով և հետեւաբար այդ թերթը մեզ կը դիտէ կասկածամիտ մանրադէտով։

Մ. ԽԱՐՍԽԱՆԵԱՆ

Մուշ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ

ԽՌՈՎՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊՐԱԶԻԼԻՈՅ ՄԷՋ

Լոնտոնէն 11 Նոյեմ. Թուականով կը հեռագրեն. «Պառօտէ առնուած մասնաւոր հեռագիր մը համաձայն, Պրազիլիոյ մարտանաւերու նաւային զինուորները ապստամբելով՝ մայրաքաղաքը, Ռիօ-տը-Ժանէյրօն, ռմբակոծեր են։»

*** Թայմզ հետեւեալը կը գրէ. «Լոնտոնի պրազիլեան դեսպանատունը հեռագիր մը ստացած է, որ կ'ըսէ թէ Պրազիլիոյ մէջ ծագած խռովութիւնները քաղաքական հանգամանք չունին։ Նաւահանգիստին մէջ խարսխած տրէտնօթի մը նաւազները իրենց պետերուն դէմ ապստամբած են, բայց կառավարութիւնը յաջողած է զսպել այդ շարժումը։»

*** Բարիզէն ալ նոյն թուականով կը հեռագրեն. «Պուէնոս-Այրէսէն Հավասի գործակալութեան կը հեռագրեն.— Ռիօ-տը-Ժանէյրօէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Պրազիլիոյ մարտանաւերու շատերուն նաւազները ապստամբեր են։»

*** Հաւրէն հեռագիր մը կ'ըսէ թէ նաւազները քանի մը սպաներ սպաննած և քաղաքին վրայ թնդանօթ արձակած են, բայց մեծ վնասներ չեն պատճառած։ Այս ապստամբութեան շարժառիթն է պրազիլիացի նաւազներուն դժգոհութիւնը, իրենց թոշակներուն անբաւականութեանը համար։

*** Լոնտոնի Պրազիլիոյ դեսպանատան հասած հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ միջադէպը ոչ մէկ քաղաքական հանգամանք չունի. բանակը հաւատարիմ մնացած է. քաղաքին մէջ անդորրութիւն կը տիրէ։

*** Նիւ-Եորքէն նոյն թուականով հասած ուրիշ հեռագիր մըն ալ կ'ըսէ թէ ապստամբները անձնատուր ըլլալ խոստացած են, պայմանաւ որ իրենց ներում շնորհուի։ Ծերակոյտը այս առաջարկը ընդուներ է։ Երեսփ. ժողովը դեռ խորհրդակցութիւն կը կատարէ։

*** Ապստամբող մարտանաւերն ու անոնց նաւազները նաւահանգիստ մտած են։ Քաղաքին մէջ երթեւեկը սովորականին պէս է։ Վնասները աննշան բաներ են կ'ըսէ Ռիօ-տը-Ժանէյրօյէն հեռագիր մը։

Ի՞ՆՉ ՄՆԱՑ ԹՈԼՍԹՈՅԷՆ

Հիմա որ Թոլսթոյ ալ մեռած է, կրնանք ինքզինքնուս հարցնել թէ անտիպ կարեւոր ձեռագիրներ ձգա՞ծ է. անտիպ կարեւոր ձեռագիրներ ըսելով պէտք չէ հասկնալ այն կրօնա-փիլիսոփայական արտասող քննախօսութիւնները, որոնցմով կը զբաղէր Թոլսթոյ բազմաթիւ տարիներէ ի վեր։ Այս մասին տեղեկութիւն ունեցող երկու ու ձեր կան. մէկը Թոլսթոյի մտերիմ բարեկամը Չէրթքոֆն է զոր Թոլսթոյի կինը կը մեղադրէր ըսելով թէ իր ամուսնոյն իրեն հանդէպ ունեցած սէրը կապտած է։ Կոմսուհին իր ամուսնոյն բոլոր ձեռագիրները կը պահէր, բայց Չէրթքոֆ վրայ հասնելով՝ ազատած ու հանգուցեալին վերջին ձեռագիրները առած է։ Այս ձեռագիրներուն մէջ հատ մը կայ որ մեծ կարեւորութիւն ունի. տարիս Թոլսթոյի օրագիրն է զոր աղայութենէն ի վեր գը-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ   81

ԸՆՏԱՆԻՔ, ՊԱՏԻՒ, ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԲԱՐՔԵՐ)

Հեղինակ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳԼՈՒԽ ՏԱՍՆԵՐԿՈՒԵՐՈՐԴ

Ղուկաս էֆէնտի սպասեց որ քարտուղարը բացատրէր իր այցելութեան շարժառիթը բայց միւսը առանց բառ մը արտասանելու, քաշուած էր իր ակնածական դիրքին մէջ։

— Է՛, ի՛նչ է բերերդ նայինք, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի անհամբեր։

— Էֆէնտիս, իմացայ որ մէկ երկու պաշտօնաթուղթերու պէտք ունիք եղեր, որոնց մասին դժուարութեան հանդիպեր էք, գործին անծանօթ մարդոց պատճառաւ, մինչդեռ այս տեսակ վաւերաթուղթերը մէկ երկու օրուան մէջ կարելի է պատրաստել...։

— Այո՛, անանկ բան մը կայ, պատրիարքարանէն վաճառականի, աղջկանս և միւսին Լեւոն Կոկիկեանի ծննդեան և ամուսնացած չըլլալնուն վկայականներուն պէտք ունեցայ...

— Գիտեմ, էֆէնտիս, բոլոր մանրամասնութիւնները գիտեմ... եթէ մինչեւ հիմա գործը չէ վերջացած և եթէ պէտք ունիք, ես երկու երեք օրէն բոլոր թուղթերը կրնամ պատրաստել տալ և ձեզ յանձնել։

— Բայց Լեւոն Կոկիկեանի ծննդեան արձանագրութիւնը չէ գտնուեր եղեր տակաւին։

— Սխալ, էֆէնտիս, բոլորովին սխալ. Նարլը-Գաբուի եկեղեցին մկրտուած է ու հոն տեղն ի տեղօք արձանագրուած։

— Ի՞նչ կ'ըսես, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի ճառագայթող դէմքով մը։ Ցետոյ, ակռաներուն մէջէն մըլթաց.

— Վա՛յ չանըզանորդի։

— Ուրեմն, էֆէնտիս, շարունակեց քարտուղարը, եթէ հրաման կ'ընէք բոլոր թուղթերը պատրաստեմ և քանի մը օրէն բերեմ։

— Աղէկ, աղէկ. քեզ տեսնեմ, եթէ այդ գործը քանի մը օրէն ընես, քեզի աղուոր նուէր մը կուտամ։

— Շնորհակալ եմ, էֆէնտիս, ողջ եղէք։

Եւ Սիսակ զգետնամած խոնարհութիւն մը ընելով՝ դուրս ելաւ։

— Ա՛խ, գոչեց վաճառականը երբ առանձին մնաց, ժամ մը առաջ գալու էր, հարիւր ոսկին աւանակի պէս չէի համբէր։

Եւ սակայն չափազանց գոհ էր Պատրիարքարանի քարտուղարին այս անակընկալ այցելութենէն։ Ինչ գեղեցիկ վրէժ մը պիտի կրնար լուծել Տ. Միքայէլէն, եթէ Պ. Սիսակ իր խոստումին համեմատ, քանի մը օրէն թուղթերը կարենար բերել։ Բաց ատոր, խոստացուած հարիւր ոսկիին երկրորդ վճարումէն պիտի ազատէր։ Ու Ղուկաս էֆէ ալ այս յաջողութենէն զուարթացած՝ գնաց ախորժակով ճաշ մը ընելու։

Պ. Սիսակ երկու օր ետքը եկաւ և յանձնեց բոլոր պաշտօնաթուղթերը զորս նոյն օրն իսկ վաճառականը ղրկեց Բարիզ։ Իսկ քարտուղարին իբրեւ նուէր հինգ ոսկի տուաւ, բացի արձանագրութեանց համար եղած ծախքերէն։

— Հիմա թո՛ղ գայ նայինք Տ. Միքայէլ, կը մտածէր ինքնիրեն Ղուկաս էֆէնտի։

Սակայն քահանան մէջտեղ չի կար։ Հարիւր ոսկին գրպանելէ ետքը շաբաթ մը մնացած էր Պոլիս և յետոյ գացեր էր իր գեղը, ուր տուն և այգի ունէր և տարին քանի մը անգամ կ'երթար մէկ երկու շաբաթ մնալու։

Քահանան Պոլսէն քիչ մը ժամանակ հեռանալով, կ'ուզէր խուսափիլ Ղուկաս էֆէնտիի հետապնդումներէն և ժամանակ շահիլ։

Այդ բացակայութեան միջոցին էր որ Ղուկաս էֆէնտի նամակ մը ստացաւ իր աղջիկէն որուն մէջ ուրախութեամբ կը ծանուցանէր պաշտօնաթուղթերուն հասնիլը և կ'աւելցնէր.

«Թուղթերը առնելուս հետեւեալ օրը Վիվիէն փողոցի հայ մատուռին մէջ եկեղեցական պսակը կատարեցինք. Պարոնեան վարդապետի նախագահութեամբ և ազգանուէր ծանօթ վաճառական Պ. Սեդրակ Մարտիրոսեանի կնքահայրութեամբ։ Ամբողջ մատուռը լեցուած էր Բարիզ բնակող ծանօթ Հայերով։ Պսակի արարողութենէն ետքը Լեւոնը փառաւոր ճաշ մը տուաւ Մէզոն տ'Օրի մէջ։ Տիկին Անթառամ չկրցաւ պսակին ներկայ գտնուիլ, որովհետեւ շաբաթէ մը ի վեր հիւանդ պառկած է, թէեւ վտանգաւոր բան մը չունի։ Մէկ քանի օրէն Լեւոնին հետ պէտք Իտալիա զբօսական պտոյտ մը պիտի ընենք և ամիս մը չափ բացակայ պիտի գտնուինք Բարիզէն։»

— Վերջապէ՛ս, գոչեց վաճառականը յաղթականօրէն և անմիջապէս լուր ղրկեց Տ. Միքայէլ քահանային որ անպատճառ իր գրասենեակը հանդիպի հետեւեալ օրը։ Սակայն քահանան դեռ չէր վերադարձած գեղէն և հազիւ շաբաթ մը ետքը, առտու մը կանուխ, եկաւ գտաւ Ղուկաս էֆէնտին։

— Ի՞նչ լուր, տէր հայր, թուղթերը ի՞նչ ըրիր, արդեօք գիւղ գացիր արձանագրութիւնները փնտռելո՞ւ, ըսաւ վաճառականը, կեղծ ծաղրածու շեշտով մը։

— Անակնկալ դէպք մը ստիպեց զիս անմիջապէս գիւղ երթալու, պատասխանեց Տ. Միքայէլ. եղբայրս յանկարծ հիւանդացեր էր ծանրապէս, նամակ առի ու անմիջապէս ճամբայ ելայ, բարեբաղդաբար այժմ բաւական լաւ է և ես ալ կրցայ վերադառնալ։ Հաւատացէք որ շատ կը ցաւիմ այս մասին, սակայն կրնաք վստահ ըլլալ որ քիչ օրէն, այսինքն մէկ երկու շաբաթէն, թուղթերը կը պատրաստուին ու ձեզ կը յանձնուին։

— Տէր հայր, քեզի բան մը ըսե՞մ, դուն վազ անցիր այդ թուղթերէն և հարիւր ոսկին ետ տուր...

— Ինչո՞ւ, ինչպէ՞ս, կմկմաց քահանան դող ելած։

— Թուղթերը ես առի, Բարիզ ղրկեցի, պսակն ալ եղաւ լմնցաւ, պատասխանեց վաճառականը։

Տ. Միքայէլ՝ շանթահար՝ պահ մը ափ ի բերան մնաց։ Հարուածը այնքան ուժգին էր որ զինքը ապշեցուցած էր։

— Այսպէս ուրեմն, շարունակեց վաճառականը անողոքաբար, տա հարիւր ոսկին շնորհ ընէիր ետ տալու։

— Հարիւր ոսկի՛ն, բայց այդ դրամին մեծ մասը արդէն ծախսեցի, կմկմաց Տ. Միքայէլ։

— Որո՞ւ տուիր, գոչեց Ղուկաս էֆէնտի, ձայնը բարձրացնելով։

— Զանազան անձերու, գործը յաջողցնելու համար։

(ՇԱՐՈՒՆԱԿԵԼԻ)

րած է և որ իր կեանքին ամենադրական միջադէպերուն և յանկարծակի մտածումներուն մէջ խոստովանութիւնն է։ Այս երկը սկզբնական ձեռագիրէն զատ երկու ընդօրինակութիւններ ունի, որոնցմէ մէկը կոմսին աղջիկը, իսկ միւսը՝ նոյնինքն կոմսուհին բռնած է և Մոսքուայի պատմական թանգարանին մէջ պահած է։ Կ'ըսեն թէ Թոլսթոյ ձգած է նաև Հաճի Մուրատ անուն նորավէպ մը, զոր քսան տարի առաջ գրած է և Կովկասի կռիւներուն ատեն նշանաւոր հանդիսացող ցեղապետին նուիրած է։ Ցետոյ ունի «Հայր Սէրժ» անունով ուրիշ երկար նորավէպ մը, որ ռուս ազնուականի մը պատմութիւնն է։ Կան նաև ուրիշ երկու ձեռագիրներ. «Պարահանդէսէն ետքը» և «Սատանային պատմութիւնը» անունով վէպ մը, որ Թոլսթոյի ամուսնութեան ատեններ գրուած է։

** Թոլսթոյ իր վերջին նամակներէն մէկը գրած է «Ալիանս Սիանթիֆիք Ինիվէրսէլ» ընկերութեան հիմնադիր Բրոֆ. Ռոսնիի, որով կ'ըսէ թէ շատ կը շահագրգռուի ընկերային արդի հարցերուն և մանաւանդ այդ Ընկերութեան կատարած աշխատութիւններուն։

** Աւստրիական Երեսփ. Ժողովին մէջ ալ կուսակցութեանց ներկայացուցիչները, ինչպէս նաև ընկերվարականներն ու սիոնականները իրենց ցաւը յայտնեցին Թոլսթոյի մահուան առթիւ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ՄԷՋ

Կը հաւաստուի թէ պուլկար կառավարութիւնը Ֆռեսինէ և Լըվան կոչուած ֆրանսական շոգենաւային ընկերութեանց մինչեւ հիմա տուած նպաստը, որ պիւտճէին մէջ անցած է, պիտի դադրեցնէ։ Պուլկարիա որոշած է Սեւ ծովու մէջ երթեւեկելու համար երեք շոգենաւեր գնել։ Պուլկար կառավարութիւնը երկար ատենէ ի վեր է որ արդէն կը զբաղի առեւտրական նաւերու հայթայթման խնդրովը։ Զատ նաղան դաշինքներ ցարդ բանակցած էին անգլիական, հոլանտական և աւստրիական ընկերութիւններու հետ։ Բայց կարելի չէր եղած համաձայնութիւն մը գոյացնել, որովհետեւ կառավարութիւնը չէր ուզեր ո և է օտարական մտցնել նաւարկութեան գործին մէջ։ Երեք նաւերու գնման մտադրուած խնդիրը պիտի լուծէ։

ՀԱԲԷՇԻՍՏԱՆ

Համէն 11 Նոյեմ. Թուականով կը հեռագրեն. «Մասսուահէն հասած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ Հաբէշիստանի մէջ պատահած ներքին խռովութեան հետեւանքով, հաբէշ ցեղեր աւարի տուած են Տամալիա երկիրը, որ Իտալիոյ առացուածքն է և որուն սահմանները դեռ ճշդուած չեն։ Հաբէշ կառավարութիւնը մեծ փոյթ կը տանի որ այս տեսակ արարքներ ուրիշ անգամ չգործուին։ Ցանցառողները ձերբակալուած են և խստիւ պիտի պատժուին։

ՇՓՈԹՈՒԹԻՒՆ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Նոյեմ. 11 Թուականով Բեթերսպուրկէն կը հեռագրեն. «Այսօր կէս օրէն ետքը, քանի մը հազար ուսանողներ Նէվսքի-Բրոսբէքթի վրայ խմբուելով՝ երթեւեկը խանգարեցին։ Այս ուսանողները դրօշակներ կը կրէին, որոնց վրայ «Անկէ՛ մահու պատիժը» գրուած էր։ Ոստիկանները հասնելով, ցուցարարները ցրուեցին, որոնք ի պատիւ Թոլսթոյի երգ մը երգեցին։ Քանի մը հոգիներ ձերբակալուեցան։

ՄԷՔՍԻՔԱՅԻ ԽՆԴԻՐԸ

Մէքսիքայի մէջ կացութիւնը հետզհետէ ծանրակշիռ հանգամանք մը կը ստանայ։ Ապստամբները դիրքեր կը բռնեն և կառավարութիւնը անկարող է զսպելու յեղափոխութիւնը։

ՍԷՆԻ ՈՂՈՂՈՒՄԸ

Բարիզէն Նոյեմբեր 11 Թուականով կը հեռագրեն թէ յորդում մը սկսած է նորէն։ Սէնի վերնակողմերէն տրուած տեղեկութիւններու նայելով՝ յուսալի է որ մօտ օրէն ողողումը դադրի։

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԵՐԸ

Ուրմիայէն Նոյեմբեր 11 Թուականով կը հեռագրեն. «Ուրմիայէն Սալմաստ տանող ճամբուն վրայ պատահած ընդհարումները ընդհատուած են, երկու կողմն ալ օգնութիւններու կը սպասեն։ Թուրքերը արդէն կարեւոր օգնութիւններ բանակցած են։ Տեղւոյն երեւելիներէն կազմուած պատգամաւորութիւն մը պաշտօնապէս հրաւիրելու կառավարութիւնը որպէսզի Թուրքերուն գործ դրած ապօրինութիւններուն դէմ ազդու միջոցներ ձեռք առնէ, հակառակ պարագային, եւրոպական տէրութեանց դիմում պիտի ըլլայ»։

ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՎԵՐՋԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ
ԱՌԹԻՒ
Այրերու, կիներու եւ տղայոց յատուկ Ձմեռուան ապրանքներու նոր մթերք մը հասած է
ՄԱՅԵՐ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ՂԱԼԱԹԻԱ ԵՒ ՊՈԼԻՍ
Նուրբ պօնէթրի
Ճամբորդութեան առարկաներ

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ՔԵԱՄԻԼ ՓԱՇԱՅԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Նախկին եպարքոս Քեամիլ փաշա Աղեքսանդրիոյ Լը Րէֆօրմ թերթին մէկ խմբագրին հետ ունեցած տեսակցութեան մէջ յայտարարած է որ Թուրքիոյ պետական վարիչները պէտք է իրենց բոլոր ուժերը կեդրոնացնեն՝ ներքին վարչութեան գործերը յանձնձնելու համար, որպէսզի կարենան երկրին հասոյթի աղբիւրները աւելցնել, փոխ առնուած դրամը վերադարձնելու և քիչ անգամ փոխառութեան դիմելու նպատակով։ Քեամիլ փաշա ըսած է թէ Եւրոպայի հանդէպ ունեցած դիրքին պատճառաւ, Թուրքիա առայժմ պէտք է նա հինայ զօրաւոր բանակ մը և նաւատորմ մը ունենալ։ Նախկին եպարքոսը յարած է. «Որո՞ւ դէմ պիտի կռուինք, Յունաստանի, Սերպիոյ և Պուլկարիոյ դէմ։ Պէտք չկայ ատոր։ Այսօր Եւրոպան կը տնօրինէ այդ խնդիրները։ Ի՞նչ կ'ըլլայ անբաւական ուժ մը ունենալէ, մինչ միւս կողմէ զօրաւոր ուժեր ունի։ Հետեւաբար այդ ծախքերուն մեծագոյն մասը յատկացնենք երկրագործութեան, հանրօգուտ շինութեանց և այն ամէն բաներուն, որոնցմով կարելի է կառավարական հասոյթները աւելցնել։ Տեսէք Եգիպտոսը. այդ մեծ ուժեր չկան հոն, բայց երկիրը կը բարգաւաճի հետզհետէ։ Պարսկաստանը թո՛ղ օրինակ ըլլայ մերիններուն։ Մնաց որ, բոլոր այն երկիրները որոնք կ'ուզեն առանց դրամի կառուիլ, անհետանալու դատապարտուած են, այսինքն իրենց դրացի երկիրներուն կցուելու։ Թուրքիա արգասաբեր հող մը, հանքեր եւայլն ունի, եւրոպական ամենէն գեղեցիկ երկիրներուն պէս։ Կը մնայ այդ հարստութիւնները շահագործել։ Բաւական դրամ չունի՞նք։ Մենաշնորհներ տանք, ու ամէն օք պիտի օգտուի ատոնցմէ։ Սերբիան ինքնին, իր ամէն կարգի գանձերուն շնորհիւ, պիտի կրնայ Թուրքիոն հարստացնել։» Լա Ռեֆօրմի թղթակիցը մեծ գովեստով կը խօսի Քեամիլ փաշայի մասնաւորական ձիրքերուն վրայ, իբր քաղաքագէտ ու յառաջադէմ քաղաքագէտ մը դրուատելով զայն։

ԿՐԷՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Նախարարաց Խորհուրդը իր առջի օրուան նիստին մէջ որոշեց պաշտօնական տեղեկութեանց աղբիւր բողոք մը ուղղել կրետական Ազգ. Ժողովին վերաբացման առթիւ ծագած միջադէպին դէմ և տէրութեանց մասնաւոր ուշադրութիւնը հրաւիրել այդ մասին, պարզելով իր հայեացքները և յայտարարելով որ հետեւանքները դէշ պիտի ըլլան։ Արտաքին գործոց Նախարարը, առջի իրիկուն, հարկ եղած հեռագրական հրամանները հաղորդեց պաշտպան տէրութեանց մօտ գտնուող օսմ. դեսպաններուն։

** Հանիայէն կը հեռագրեն թէ իսլամ երեսփոխանները, հակառակ Աթէնքի մէջ շրջած զրոյցներուն, պիտի շարունակեն մասնակցիլ Ազգ. Ժողովի աշխատութեանց։ Առջի օր գումարուելով՝ իսլամ երեսփոխանները որոշած են դաշնակցիլ Յունաստանի ի նպաստ ըլլալիք ամէն համակիր ցոյցերու դէմ։

ՔՈԼԵՐԱՆ

Քոլերայի դէպքերը մերթ կ'աւելնան և մերթ կը նուազին, այնպէս որ համաճարակի ընթացքին վրայ չէ կարելի որոշ գաղափար մը յայտնել։ Սա իրաւ է որ Պոլսոյ պէս մեծ քաղաքի մը համար, ուր ապրուստութիւնը իր ծայրագոյն կէտին հասած է, օրական առ առաւելն 40 դէպքի պատահումը շատ պէտք չէ համարուի։ Բայց այդ թիւն իսկ մտահոգութիւն կը պատճառէ, երբ գիտենք որ եւրոպական ու ամերիկեան ո՛չ մէկ երկրի մէջ այդքան տեւ գործած է քոլերան, առողջապահական կանոնները և հականեխման դրութիւնը ընդունուելէն ի վեր։ Շատ պարզ է որ քոլերային տարածման գլխաւոր պատճառ եղած են կառավարական իշխանութիւնները իրենց զառածական անհոգութեամբ և ճակատագրապաշտ ժողովուրդը իր թանձր տգիտութեամբ։ Տեղական թերթերուն մէջ ամէն օր գանգատներ կը հրատարակուին այսինչ կամ այնինչ թաղին ու փողոցին աղտոտութեան դէմ։ Բայց այդ տրտունջները անլսելի կը մնան միշտ։ Թաղապետական իշխանութիւնները իրենց պարտքը կատարած ըլլալ կը կարծեն քիչ մը կիր թափելով գլխաւոր փողոցներուն մէջ։ Մնացեալ փողոցները նախախնամութեան յանձնուած են պարզապէս։ Մեր երկրին մէջ հանրային առողջապահութիւնը նշանակութենէ զուրկ բան մըն է։ Չէ՞ մի որ ճակատագիրը կը տնօրինէ ամէն բան։ Ի՞նչ հարկ պայքարիլ քոլերային դէմ, քանի որ նախասահմանուած պատուհաս մըն է։ Ուստի զարմանալի չէ որ այս ողորմելի կացութիւնը ունեցող ժողովուրդի մը մէջ քոլերան իր մահասփիւռ ճիրանը տարածէ։

** Նոյեմբեր 9էն 10, մայրաքաղաքիս զինուորներուն մէջ քոլերայէ 3 դէպքեր պատահեցան, որոնց 1ը մահացու։ Հայդար Փաշա՝ 1 մահացու դէպք, Մալթեբէի հիւանդանոցը՝ 1 դէպք, Սելիմիէի հիւանդանոցը՝ 1 դէպք։

** Գաւառներուն մէջ, Նոյեմբեր 9էն 10, քոլերայէ 6 դէպքեր պատահած են, որոնց 4ը մահացու. Թուզլա՝ 1 մահացու դէպք. Լօփէն՝ 3 դէպք, 2ը մահացու, Բըրք-Բիլիսէ՝ 1 մահացու դէպք և Գըրճա-Ալի՝ 1 դէպք։

** Նոյեմբեր 10էն 11, զինուորներուն մէջ քոլերայէ 4 դէպք պատահած են. Մալթեբէ՝ 1 մահացու դէպք, Կիւմիւշ-Սուի հիւանդանոցը՝ 1 մահացու դէպք։ Գաւառներուն մէջ, միեւնոյն թուականին, 6 դէպքեր պատահած են, որոնց 4ը մահացու։ Թուզլա՝ 3 մահացու դէպք, Ռոտոսթօ՝ 5 դէպք, որոնց 2ը մահացու, Բըրճա-Ալի՝ 1 մահացու դէպք։

** Հանգստեան կոչուած տասնի չափ բժիշկներ պաշտօնի պիտի կոչուին Բերայի կառավարչատան մէջ, առողջապահիկ միջոցներ ի գործ դնելու համար քոլերայի տարածման դէմ։ Այդ բժիշկներուն ալ ամսօղակն է 1200 ղրուշ, բայց իրենց հանգստեան թոշակներէն։

** Մայրաքաղաքիս վարժարանները հետզհետէ կը փակուին, քոլերայի համաճարակին պատճառաւ։ Բանկալթիի զինուորական վարժարանն ալ վարակումէ զերծ պահելու համար, ուսանողներուն արձակուրդ չպիտի տրուի։

** Ֆնտըգլը Օսմ. Խորհրդարանին մուտքը, Թուրք վարժուհիի մը զաւակը քանի մը օր առաջ կասկածելի ախտանիշերով մեռած և տունը առողջապահական հսկողութեան տակ առնուած էր։ Միքրոպաբանական քննութեամբ հաստատուած է որ այդ տղուն կղկղանքներուն մէջ քոլերայի միքրոպ չէր գտնուեր։

ՅՈՅՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Տ. Եօաքիմ Պատրիարք սա յայտարարութիւնները ըրած է Օսմ. Լօյտի մէկ խմբագրին. «Վերջին օրերս շատ խօսուեցաւ Պուլկարներուն և Յոյներուն միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացնելու համար եղած փորձերուն վրայ։ Սահմանադրութեան վերահաստատումէն յետոյ, այդ երկու ազգերը պէտք կը զգան քաղաքական նոր գետնին վրայ համաձայնելու և գործակցելու, Սահմանադրութեան տրամադրած հաւասարութիւնը և արդարութիւնը ձեռք բերելու համար։ Կառավարութիւնն ալ փափաքող է այդ նպատակին իրագործման։ Անգամ մը որ երկու ազգերը իրարու հետ միաձայնած ըլլան, կարելի է որ Կ. Պոլսոյ Եկեղեցին և Էկզարքարանին միջեւ համաձայնութիւն մը գոյանայ։ Սակայն այդ համաձայնութիւնը ձեռք կը բերուի եկեղեցական օրէնքի հիման վրայ և կրօնական Համագումար Ժողովի որոշումովը միայն, քանի որ հերձուածի վճիռը անոր կողմէ արձակուած է։ Քանի որ այդպէս առաջ պիտի գայ երկու տարրերու միացումը, ջերմապէս հաւանուած եմ որ սահմանադրական կառավարութիւնն ալ միեւնոյն փափաքը պիտի յայտնէ, որպէսզի այդ տարրերուն հաշտութեան շնորհիւ կարենայ աւելի արագօրէն նուիրուիլ մեր հայրենիքի վերանորոգութեան գործին։ Իմ վերջին այցելութեանս միջոցին եպարքոսը յայտարարեց թէ առանց միջամտելու Պատրիարքարանի յանձնառութեանց, կառավարութիւնը հաճոյքով պիտի տեսնէր որ Մէնէրի Պատ. Խորհրդարանը գոհացում կուտայ իր նախանձախնդրութեան տակ գտնուող ժողովուրդներու կարգ մը խնդրանքներուն։ Հաշտութեան համար եղած այդ ջանքը լաւ ընդունելութիւն գտած է Պատրիարքարանին մէջ, որ սակայն չի կրնար մոռնալ դարերու պարտադրած նուիրական յանձնառութիւնները։ Հետեւաբար Պատրիարքարանը պիտի ընդունի աշխարհիկ նկատումներէ զերծ և անկեղծ առաջարկները, դարաւոր կապը անեղծ պահելով, երբ աւանդապահ։ Այդ սահմաններէն դուրս եղող ամէն ինչ օտարոտի է մեր զուտ կրօնական քաղաքականութեան, որ եկեղեցական դիւանագէտը միայն ունի։»

ԱԼՊԱՆԻԱՑԻ ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Իլպասանի ու Թիրանայի ալպանիացի երեւելիներուն հեռագիր քաշուած է Պոլիս գալու համար։ Ատոնք Նորպլի, Հաժմ և Թիրէնէ կը գտնուին։ Փախստականներուն ապահովութիւն ընծայուած է թէ ո և է հետապնդումի չպիտի ենթարկուին ալպանիական վերջին դէպքերուն պատճառաւ, քանի որ հաստատուած է անոնց մասնակցութիւն չունենալը։

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԹՐԱՄՈՒԷՅՆԵՐԸ

Անատոլուի երկաթուղիի ընկերութեան օգնական տնօրէն և Կ. Պոլսոյ Թրամուէյներու ընկ. ներկայացուցիչ Պ. Պառեյ առջի օր Բ. Դուռ երթալով, Պետական Խորհուրդի անդամ Սամի պէյի հետ տեսակցեր է, որ ելեկտրական թրամուէյներու գործին տեղեկաբերն է։ Երկու կողմէն համաձայնութեան յանգեցան փոխադրութեան սակագինին եւ կամարջին տրուելիք դրամին վրայ։

ԴԱԴԱՐԵՑՈՒՑՈՒԱԾ ԹԵՐԹԵՐ

Տէմոքրաթ կուսակցութեան օրկան Թիւրքիա թերթը Պատերազմական Ատեանին կողմէ անորոշ ժամանակով դադարեցուեցաւ, նախարարութեան դէմ անտեղի գրութիւններ հրատարակած ըլլալուն համար։ Գալեմ ծաղրաթերթն ալ դադարման ենթարկուեցաւ։

ԿԱԼՈՒԱԾԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔԸ

Տիփթէրհանէի վերատեսուչ Մահմուտ Լութֆի էֆ. մօտերս Խորհրդարանին պիտի ներկայացնէ անշարժ կալուածներու մասին պատրաստած նոր օրէնք, ուր վաւերագիրներու դրութիւնը փոխուած է և կալուածներու վրայ փոփոխութիւններ ընելու մասին դիւրութիւններ ընծայուած են։

Մ. ԵՒ Ց. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մ. և Ց. կուսակցութիւնը առջի իրիկուն, Նոր Նիստ մը գումարեց Խալիլ պէյի նախագահութեամբ, ու խորհրդակցութիւններ կատարեց կուսակցութեան բանակցութեան ընթացքին վրայ, արտաքին քաղաքականութեան մասին դաշինքին տալիք բացատրութեանց առթիւ։ Մեծամասնութիւնը նախարարական յայտարարութեան համամիտ է։ Կուսակցութիւնը վաղն ալ գումարում ունի։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՏՈՒՐՔԸ

Լէյլի ածխահանքերը իրենց հաշւոյն շահագործող անձերը, Լէյլի ընկերութեան պէս պարտաւոր են հազարին 8 տուրք վճարել, երբ իրենց ապրանքը նաւահանգիստ կ'իջեցնեն։ Արդ. հանքատէրերը մերժած ըլլալով այդ տուրքը վճարել, որ 300 000 ղրշ.ի կը հասնի, հանքերու և անտառներու Նախարարութիւնը դիմում ըրած է Բ. Դրան մօտ, որպէսզի հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին, այդ տուրքը գանձելու համար։

ԱՅԴԸՆԻ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Պէրութի նախորդ կուսակալ և ծերակուտական նախկին Նախարար —հայ յեղափոխութեան ամենէն հրատապ օրերուն— Նազըմ փաշա, որ հանգստեան կոչուած էր, Այտընի կուսակալ անուանուեցաւ։ Նազըմ փաշայի հեռագրուեցաւ որ անմիջապէս ճամբայ ելլէ դէպի իր նոր պաշտօնատեղին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱ

Ռէութէրի թղթակիցներէն մէկը տեսակցութիւն մը ունեցած է Լոնտոնի օսմ. դեսպանատան խորհրդական Ճէվատ պէյի հետ, որ սա յայտարարութիւնները ըրած է Թուրքիոյ մէջ սահմանադրական կառավարութեան ապագային վրայ.— «Բան մը միայն իրաւ է, այն է թէ վարչական բոլոր ճիւղերուն մէջ բարեկարգում կը տեսնուի։ Ատոնք աւելի յայտնի կ'երեւան բանակին մէջ։ Այս պարագան կրնայ անձամբ հաստատել Եմէնի մէջ կատարուած ռազմափորձերուն առթիւ։ Երկրին տնտեսական վիճակը աստիճանաբար բայց ապահով կերպով կը զարգանայ։ Անտարակոյս քանի մը տարիէն պիտի վերնայ մեր ելմտացոյցին մէջ տեսնուած բացը։ Շատ մօտաւոր ապագայի մը մէջ հանրօգուտ շինութեանց մէջ քանի ծրագիրները պիտի իրականանան։ Մինչեւ հիմա յապաղելուն պատճառը սա է որ, կառավարութիւնը պարտաւորուած է զօրացնել իր ուժը ու «բրեսթիժ»ը։ Ասոր համար է որ կառավարութիւնը իր բարենորոգումներուն ձեռնարկեց բանակին ու ոստիկան-զինուորներուն կազմակերպութեամբը։ Սակայն ատկէ պէտք չէ հետեւցնել թէ կառավարութեան ու Խորհրդարանին ամբողջ գործունէութիւնը միայն այդ խնդիրներուն մէջ կը սահմանափակուի։ Այսպէս խորհողները անիրաւաբար մեզ կ'ամբաստանեն իբրեւ պատերազմասէր։ Երիտասարդ Թուրքիա իր ջանքերը միայն յատկացուցած է երկրին յառաջդիմութեան և որքան ատեն որ յարգուին ու ճանչցուին իր «բրեսթիժ»ն և իրաւունքները, բնաւ պատերազմասիրական ձգտում պիտի չունենայ։ Ասիկ կառավարութիւնը, Մակեդոնիոյ մէջ բարեկարգութիւնը ու անդորրութիւնը պահպանելու մասին իր ըրած լուրջ ջանքերուն մէջ, բնաւ պիտի չշեղի բարեկարգութեան ու խաղաղութեան ոգիէն, եղած անհիմն զրպարտութեանց հակառակ։ Պիտի շարունակէ առաջ տանիլ իր խաղաղասէր տեսակէտը։ Արտաքին յարաբերութեանց գալով, բնաւ մոռցուած չեն օսմանցիներուն անկեղծ զգացումները Անգլիոյ նկատմամբ։ Անգլ. բարեկամութիւնը այնքան արմատացած է որ անկէ կասկածողը սխալ մը գործած կ'ըլլայ։ Մեր այսօրուան ուզածն այն է որ Թուրքիոյ մէջ Անգլիոյ ազդեցութիւնը ո՛չ միայն շարունակէ, այլ և աւելնայ»։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ԴՈՂՈՒԹԻՒՆ ՆԱՄԱԿԱՏԱՆ ՄԷՋ. — Միհալըճի նամակատան տնօրէն Ապտուլ Մէճիտ էֆէնտի քանի մը օրէ ի վեր խոյս տուած է։ Քննութեամբ հաստատուած է որ այդ պաշտօնեան, կէրկը դնելէ առաջ, 2000 ոսկի գրպանած ու հօճայի զգեստով փախած է դէպի Իզմիր, առանց նոյն իսկ իմաց տալու իր ընտանիքին։

ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ. — Խասքէօյ բնակող Սլբազար անուն ծերուկ հրեայ մը, 80 տարեկան, անձնասպան եղած է, պատուհանէն վար նետելով ինքզինքը։ Մարդուկը զղջացած էր թշուառ կեանքէն։

** Տիմիթրի անուն կօշկակար մը, որ Թարլաբաշի կը բնակէր և Բերա վաճառատուն մը ունէր, առջի օր, հարբած ըլլալով անձնասպան եղած է։ Ատենէ մը ի վեր մտային խանգարման նշաններ կը ցուցնէր։ Անձնասպանութեան որոշում տալէ առաջ, իր բարեկամներուն և ծանօթներուն քաղաք-փօսթալներ ղրկած է, իմաց տալու համար իր յուսահատական որոշումը։ Ցետ-գրութեան մէջ աւելցուցած է. «Ալ հոգս չեմ ըներ քոլերան։»

ԵՎԳԱՖԻ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ ԳՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. — Ոստիկանութիւնը այդ գործին առթիւ Եվգաֆի պաշտօնատան երկու պահապանները, Աշիր ու Միւրթէզա և շէնքին դիմացը գլխելին մէջ պահող Մեհմէտ անուն մարդ մը ու պաշտօնատան մէջ վառարան դնող գործաւորը ձերբակալած է։ Ոստիկանութիւնը կը շարունակէ իր քննութիւնը։ Գողերուն ձգած մատի հետքերը լուսանկարուած են։ Այդ հետքերը պիտի բաղդատուին կասկածելի մարդոց մատներուն հետ։ Թուրք թերթ մը կը կարծէ թէ Եվգաֆի տնտեսը կողոպտող գողերը մաս կը կազմեն այն մեծ ընկերութեան, որ վերջերս փորձեց կայս. Անձնական Գանձը կողոպտել։ Գողերու այդ խումբը որոշած է եղեր քանի մը պաշտօնատուններու սնտուկները պարպել։ Գողերէն ոմանք Աթէնքէն եկած են եղեր, իսկ միացեալները տեղացի են։

ԹՈՒՆԱՒՈՐՈՒՄ. — Միհալըճի մէջ Արշակ Փանոսեան անուն Հայ մը, իր կինը և չորս զաւակները Թունաւոր սունկ կերած ըլլալով, հիւանդացած են։ Մէկ աղջիկ և մանչ զաւակը մեռած են Թունաւորման հետեւանքով։ Միւսները կը դարմանուին։

ԲԱՐԻԶԻԱՆԱ

Խաղ և ընտիր բազմութիւն մը ամէն իրիկուն կը լեցնէ Բարիզիանայի սիրուն զբօսավայրը, որ Կալաթա Սէրայի դիմաց հին Սքէթինկի մէջ բացուեցաւ վերջերս։ Այս հաստատութիւնը կարճ ատենի մէջ փայլուն յաջողութիւն մը ձեռք բերած է, շնորհիւ իր փորձառու վարիչին, որ ո՛չ մէկ ջանք կը խնայէ, դժուարահաճ զբօսաշրջներուն գոհացում տալու համար։ Բարիզիանայի համար Վարիէթէի ընտիր խումբ մը բերուած է նոր յայտագրով մը։ Այդ թատերախումբին մէջ աչքի կը զարնեն Սեմաւիլ ամերիկացի նշանաւոր ծաղրածու ժողովրդական երգիչ Պօ-Մալաքա իր անտաշ լուզեան պարերով, Նօէլ-Տէանժ իրենց զուարճալի տուէթթօներով, Ռոմանէ իր անմահ խեղկատակութիւններով, Կապէ Արիան իր նորագոյն վալսերով. Հէլէն Բլէման իտալացի երգչուհին և ուրիշ յաջող դերակատարներ, որոնք ամէն գիշեր մեծ յաջողութիւն կը գտնեն։ Բարիզիանայի տնօրէնութիւնը յառաջիկայ շաբթուան համար երգի և պարի յատուկ յայտագիր մը կը պատրաստէ, կէս գիշերէն ետքը գործադրուելու համար։ Գիշերաշրջիկներուն համար լաւագոյն տեղն է Բարիզիանան, ուր պիտի կրնան հաճելի ժամեր անցընել։ Ամէն իրիկուն և կիրակի ցերեկ ներկայացում կայ։ Գիշերային ճաշարանն ալ հաստատուած է, ուր համեղ կերակուրներ կը պատրաստուին։ Պէօլինէէն հասած նոր և յաջող դերակատարներ իրենց սէյիրին պիտի ընեն իրիկունէ սկսեալ։ Գիներն են. մուտք 5, վերապահուած տեղեր՝ 10, թէքնաթօռ՝ 15 և օթեակ 54 ղրշ.։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱՒՈՒՐ ՊԱՏՇԱՃԻ

Շատ մը օրերու, կամ ժամանակ դիրքերու բանակցութիւններէն ետքը, համաձայնութիւնը կեդրոնի խմբակցութեան և ազատականներու միջեւ, վիժեցաւ։

Ո՞վ է պատասխանատուն։

Իմ իմացածիս նայելով՝ ազատականները եղեր են համաձայնութեան խզումին պատճառը, վերջին ժամուն նոր պահանջում մը մէջտեղ նետելով՝ այն է եկեղեցիներուն միթինկներու առջեւ բացուելուն պահանջքը։

Այս պահանջքը, որ ո և է կապակցութիւն չունէր Վարչութեան և Պատրիարքի հրաժարականներուն հետ, բնականաբար մերժուեր է կեդրոնի խմբակցութեան բանակցողներուն կողմէ, որով համաձայնութեան ամէն յոյս ջուրը ինկեր է։

Ասիկա անշուշտ շատ ցաւալի է և կը սպառնայ անվերջանալի՝ երկպառակութեան մը ծնունդ տալու։ Եթէ ազատականները քիչ մը անկեղծութիւն ունենային և ճշմարտապէս ազգին շահը նկատողութեան առնէին, առանց կուսակցական կիրքերէ ու շահերէ տարուելու, պէտք էր որ գոնէ այս կրկնակ հրաժարականներու մասին համաձայնէին մեծամասնութեան հետ և այդ կերպով աշխատէին վերջ մը տալու ազգին ներկայ անկերպարան վիճակին։

Համաձայնութիւնը այնպէս ինչպէս որ պահ մը գոյացած կը թուէր, շատ գոհացուցիչ կերպով պիտի հարթէր ամէն դժուարութիւն, առանց վիրաւորելու երկու կողմերու դիւրազգածութիւնն ու արժանապատուութիւնը։

Այդ համաձայնութեամբ պիտի ընդունուէր թէ՛ վարչութեան և թէ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականները, տեղապահի և Նոր վարչութեան ընտրութիւնը պիտի կատարուէր և ամէն ինչ օրինաւոր ճամբու մը մէջ պիտի մտնէր ու արուեստական կերպով ժողովուրդին մէջ սադրուած յուզումն ալ պիտի հանդարտէր։

Հակառակ տրամադրութիւնները ո՛րքան լաւ էին մեծամասնութեան մէջ, որ նոյն իսկ որոշուած էր Նոր Վարչութեան մէջ մտցնելու ազատականներու ամենէն կարկառուն դէմքերը։ Եւ ահա՛ բոլոր այդ տրամադրութիւնները կ'եղծանին կուսակցականներու անհասկնալի ընթացքին պատճառաւ և հակառակութիւնները կրկին կը լարուին իրարու դէմ, ամլութեան դատապարտելով Ազգային Ժողովի նիստերը։

Բաց աստի, այդ համաձայնութեան առաջին արդիւնքը եղաւ Վարչութեան հրաժարականին մերժումը, ինչ որ լաւ էր, շատ անպատեհ բան մըն էր եւ որ դեռ պիտի բանայ կրկին անվերջանալի բանակռիւներու։

ՍՐՈՒԱՆԴ ՓՕՏԱՆ

ՄԻԱՑԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

Հայոց Միացեալ Ընկերութեանց Հիմնադրաց Ժողովի նիստը տեղի չունեցաւ չորեքշաբթի օր, որովհետեւ օրինական մեծամասնութիւն չկրցաւ գոյանալ։ Ուստի և Նոր Նիստ մը պիտի գումարուի երեքշաբթի, 16 Նոյմ. ցերեկէն վերջը, ժամը ճիշդ 1ին (Ր.Ե.), Ղալաթիոյ Ազգ. Խորհրդարանի սրահին մէջ։ Դիւանը պարտք կը համարի զեկուցանել այժմէն Հիմն. Ժողովի պատուարժան անդամներուն թէ այդ նոր նիստին մէջ պիտի գործադրուի օրէնքին այն տրամադրութիւնը, որ կ'արտօնէ ամէն անբաւական նիստէ շաբաթ մը վերջը գումարուած նիստը օրինաւոր նկատել Հիմնադրաց Ժողովի անդամներու երկու երրորդ մասին կէսէն մէկ աւելիին ներկայութեամբը, թէեւ փափաքելի է կարծել որ օրակարգի խնդիրներու կարեւորութեանը պատճառաւ հիմնադիր անդամներու ստուար թիւ մը ներկայ ըլլայ այս գումարման։ Օրակարգն է՝ 1. Ընթերցում և վաւերացում նախորդ նիստի ատենագրութեան։ 2. Դիւանական թղթակցութիւն։ 3. Ընտրութիւն Մայր Դիւանի և միւս դիւաններուն։ 4. Ընդ. հաշուեկշիռ յանձնաժողովոյ։ 5. Ելմտացոյց 1910-1911 շրջանի. 6. Տեղեկագիր Հիմն. կանոնագրի յանձնաժողովոյ։ 7. Առաջարկ Տնօրէն Ժողովոյ։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Երկար ատենէ ի վեր զիս տառապեցնող հիւանդութենէն բոլորովին առողջացած, երբ Ազգ. Հիւանդանոցէն դուրս կ'ելլեմ, պարտականութիւն կը համարիմ ինծի հրապարակաւ երախտագիտութիւններս յայտնելու Ազգ. Հիւանդանոցի բժշկապետ Տօքթ. Մալխասեան էֆ.ի, որ ճարտարօրէն դարմանեց հիւանդութիւնս և առողջացուց զիս։

Սաթենիկ Ուսեանեան

ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
ՕՐ. ԲԱՐՕԼԻՆ ՍԻԼՎԷՐՊԷՐԿԻ
Ղալաթիա Թրամվայ Ճատտեսի սզճր Մուսա, ապարթըման Փասլըք, թիւ 42

Վարժուհիներ, սպասուհիներ և խոհարարուհիներ. Նոյնպէս ասոնց պէտք ունեցող ընտանիքներ կրնան դիմել վերայիշեալ հասցէին, ուր առաջիններէն երաշխաւորութիւն առնուելով դիմողները գոհ պիտի ըլլան։

Պայմանները գոհացուցիչ են։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՊԱՍՏ
ԳԱՀԻՐԷԻ ՀԱՅՈՑ ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄԻՆ

(61րդ քաշում, 13 Նոյ. 1910)

Շահած թիւեր

Թիւ				
Թիւ	4274	ֆրանս.	ոսկի	100
»	10763	»	»	10
»	28980	»	»	8
»	25987	»	»	6
»	12407	»	»	4
»	4224	»	«	2

1 ֆրանս. ոսկի շահող թիւեր

1047	8545	14668	20189	27063
2530	9143	18469	20377	28034
3346	11852	19569	21933	29813
5539	13647	19805	23762	29265
7665	13977	20173	25411	

1/2 ֆրանս. ոսկի շահող թիւեր

70	3093	0186	14098	23331
256	3472	10281	15011	23780
324	5476	10792	16400	24289
344	5970	10937	16161	24512
1393	6223	11268	16472	27670
1598	7552	11908	19162	28404
1917	9508	11965	19825	28996
2082	10038	13174	21722	29699

Սոյն 1/2 ֆրանս. ոսկի շահող թիւերուն մէկ վեր և վար եղող թիւերը 25ական տոմսակ կը վաստկին։

Գաւառներու համար գործակալներ, իսկ Պոլսոյ համար թէ՛ դէր-գործակալներ և թէ վաճառորդներ կը փնտռուին, դիմել Թուրքիոյ ընդհ. գործակալ Ցար. էֆ. Թաթեանի, Կ. Պոլիս, օսմ. Նոր Նամակատան դէմ Փոճամանօղլու խան։

60րդ քաշումին մեծ պարգեւը շահած է կերպասի վաճառական Մեհմէտ Ապտուլլահ էֆ., 8 ոսկին՝ Սկիւտար՝ Մկրտիչ էֆ. Քիւրքճեան, 4 ոսկին Բերա սեղանաւոր Օնիկեան էֆ.։

Ազգ. Երեսփ. Ժողովի Երէկի Նիստը

ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԱԾ
ՔԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԸ ՄԵՐԺՈՒԱԾ

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

ՆՈՐ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՆԵՐ

Ազգ. Երեսփ. Ժողովը երէկ կէսօրէ վերջ ցանցառ նիստ գումարեց, որովհետեւ քարտուղարը մոռցած էր հրաւիրագիրներուն վրայ նշանակել նիստին ցանցառ ըլլալը։ Հետեւաբար երբ նիստը բացուեցաւ, բաւական թիւով ներկաներ կային և ժողովը իր կէսին հասած միջոցին, սրահը ամբողջութեամբ լեցուած էր ժողովուրդով։

Նիստը բացուեցաւ ժամը 1ու կէսին ատենապետութեամբ Պարգեւ էֆ. Փափազեանի և ի ներկայութեան 60 երեսփոխաններու։

Նախ Դիւանը ծանոյց թէ նիստը դարձեալ ցանցառ է և ներկաները ամէնքն ալ թերթերու խմբագիրներ, թղթակիցներ և երեսփոխաններու կողմէ ներկայացուած անձեր են։

Նիստէն կը բացակայէին Տօքթ. Թորգոմեան և [illegible] Փանոսեան էֆ.ները տկարութեան պատճառաւ, նոյնպէս Աբրահամ էֆ. Տէր Յակոբեան, որ իր բացակայութեան գրին մէջ, կը յայտնէր թէ՝ Պատրիարքին հրաժարականը ընդունիլ, ազգին ներկայ վիճակին մէջ, դժբախտութիւն մըն է և թէ ինք կը ցանկայ որ Ազգ. Ժողովը մերժէ այդ հրաժարականը. «չեմ գտներ ո և է փաստ մը» կ'ըսէր Տէր Յակոբեան էֆ., «որպէսզի կողմնակից ըլլամ այդ հրաժարականը ընդունողներուն» և աւելցնելով որ, «ան անարատ պաշտօնավարութիւն մը ունեցած է», կրկին կ'առաջարկէր մերժել, ազգին դէմ դաւաճանութիւն մը նկատելով հրաժարականին ընդունումը։

Յետոյ կարդացուեցան Գուրուչէշմէի և Տրապիզոնի Ազգ. երեսփոխաններուն տեղեկագիրները և միաձայնութեամբ հաստատուեցան։ Դիւանը ծափահարութիւններու մէջ սրահ հրաւիրեց Օննիկ Չիֆթէ Սարաֆ և Միհրան Մաւրաճեան էֆ.ները։

Մարգոս էֆ. Նաթանեան գրով մը կը նկարագրէր Հայաստանի կացութեան վերջերս ստացած ողբալի երեւոյթը և գիտցնել տալով որ դարձեալ սպաննութիւններն ու թալանը կը շարունակուին, կ'առաջարկէր ժողովին խորհրդակցութիւններ կատարել և լուրջ միջոցներ ձեռք առնել։ Ժողովը որոշեց տեղեկագրաբար զրկել Ազգ. Վարչութեան։

Կարդացուեցաւ 50 ազգ. երեսփոխաններու կողմէ ատեն մը առաջ Ս. Պատրիարքին ուղղուած մէկ գիրը, որով կը յայտնէին Պատրիարքին թէ՝ իրենք վերջին ուրբաթ ցոյցերէն յետոյ այլեւս չեն կըրնար ապահով զգալ իրենց անձը և առանց ապահովութեան չեն կրնար խորհրդակցութեան ներկայ գտնուիլ, կը խնդրէին այդ մասին կարեւոր անօրինութիւն մը ըլլալ, որպէսզի ամէն երեսփոխան ազատօրէն խօսի և իր խղճին համեմատ տայ իր քուէն և ոչ թէ բռնի ուժի տակ. Եւ իբրեւ միջոց, կ'առաջարկէին իրեն՝ իբրեւ նախագահի, դիմել քաղաքային իշխանութեան և անկէ օժանդակութիւն խնդրել. այս առթիւ յիշեալ երեսփոխանները կը յայտնէին թէ՝ այս տեսակ պարագաներու առթիւ, անցեալին մէջ և թէ նոյնիսկ ուրիշ սահմանադրական երկիրներու մէջ, դիմուած է քաղաքային իշխանութեան։

Այս նամակին պատասխանելով Ս. Պատրիարք հայրը գրով մը կը յայտնէր թէ՝ ինք միայն բարոյական ուժ կը հասկնայ Ազգ. գործերու մէջ և թէ երբե՛ք համակարծիք չէ ժողովուրդին յարգանք ընծայել տալ բռնի ուժով։ Իր գրին վերջաւորութեան մէջ Ն. Ամենապատուութիւնը կ'ըսէ թէ՝ թէեւ ճիշդ է որ Ազգ. Սահմանադրութեան համաձայն ժողովին նախագահը կրնայ ուժ գործածել, բայց բոլորովին անհամապատասխան կը գտնէ իր դիրքին ու դիրքին և կոչումին հայ եկեղեցականի մը, որ յամենայն դէպս չի կրնար դադրիլ Աւետարանի պաշտօնեան ըլլալէ. «Պիտի խնդրէի կը շարունակէ Պատրիարքը, ուրեմն որ եթէ հնար է խնայել այսուհետեւ Պատրիարքական աթոռը բազմող անձին, որ առհասարակ հայր կ'ողջունուի ժողովուրդէն։ Ազգ. Ժողովը բարեհաճութիւնը ունենայ իր իսկ ատենապետին յանձնել ոստիկանական օժանդակութիւն հրաւիրելու հոգը»։ Եւ Պատրիարքը վերջացնելով իր գիրը դարձեալ կը յայտարարէր թէ՝ ներկայ պարագային ընդունուելիք միակ միջոցը համբերատարութիւնն է։

Դիւանը յետոյ յայտարարեց թէ 25ի չափ հանրագրութիւններ եկած են այլ և այլ թաղերէ և գաւառներէ և առաջարկեց որ Ժողովը ժամավաճառ չըլլալու համար զանոնք չկարդայ՝ հետեւեալ բանաձեւով. «Ժողովը գոհ կը մնայ որ Ազգը արթուն կը հսկէ ազգ. գործերուն վրայ»։ Ժողովը սակայն որոշեց որ կարդացուի այդ հանրագրութիւններուն ամփոփումը և այս աշխատութիւնը յանձնուեցաւ ատենադպիր Օտեան էֆ.ին։

Յետոյ ժողովը անցաւ իր օրակարգին որ էր «Շարունակութիւն վիճաբանութեան Վարչութեան հրաժարականին առթիւ»։ Ներկայ էին այդ միջոցին 75 երեսփոխաններ։

Նախ ժողովը մեծամասնութեամբ որոշեց որ վիճաբանութիւնները այլեւս չշարունակուին, այլ քուէարկութիւնը տեղի ունենայ անմիջապէս։

Այս առթիւ կարդացուեցան երեք բանաձեւեր։

Առաջինը՝ Պ. Հմայեակ Արամեանցի կողմէ որ կ'առաջարկէր ընդունիլ Քաղ. Ժողովոյ հրաժարականը։

Երկրորդը Դաւիթ Տէր Մովսէսեան, Գարեգին Տէմիրճիպաշեան և Սերոբէ Պէրպէրեան էֆ.ներու կողմէ տրուած, որոնք կ'ըսէին.— «Նկատելով որ Ազգ. Վարչութեան Խառն Ժողովոյ հրաժարագիրը պատճառաբանեալ է և պատճառներէն մին կը կազմէ այն ամէնակենսական խնդիրը թէ ազգ. իշխանութեան բարոյական ուժը ջլատելու համար բուռն փորձեր կատարուած են, որոնք վտանգ կը սպառնան անոր էութեան, ինչպէս և սահմանադրութեան.

«Նկատելով որ Վարչութիւնը իր հրաժարագրին մէջ կը թուէ շարք մը արարքներ, որոնք չեն կրնար սահմանադրական սկզբունքներու համաձայն նկատուիլ ոչ մէկ երկրի մէջ.

«Ազգ. Ժողովը համաձայն գտնելով Վարչութեան պարզած տեսութեանց, կը մերժէ նոյն շարժառիթներէն յառաջ եկած հրաժարականը։

«Բայց նկատելով որ Ազգ. Վարչութեան, Կրօն. Ժողովոյ օրինական շրջանը լրացած է արդէն, կ'ընդունի նոյն Ժողովոյ հրաժարականը»։

Իսկ Զօհրապ և Ռ. Զարդարեան էֆ.ները երրորդ բանաձեւով մը նոյնպէս կ'առաջարկէին ընդունիլ Վարչութեան հրաժարականը։

Նախ քուէի դրուեցաւ Հ. Արամեանցի բանաձեւը որ 5ի դէմ մեծամասնութեամբ մերժուեցաւ։ Քուէի դրուեցաւ նաեւ Զօհրապ-Զարդարեան բանաձեւը որ միայն 19 քուէ շահեցաւ։ Իսկ 35 ձայնով ընդունուեցաւ Տէր Մովսէսեան-Տէմիրճիպաշեան-Պէրպէրեան բանաձեւը որ կ'ընդունէր Կրօն. Ժողովի հրաժարականը և կը մերժէր Քաղաք. Ժողովինը։

Այս քուէարկութենէն յետոյ ժողովը անցաւ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականի խնդրին։

Ս. Գարաճեան.— Շատ մեծ սխալ մը կը գործենք մերժելով Քաղաք. Ժողովին հրաժարականը և ընդունելով Ս. Պատրիարքինը։ Մենք փոխանակ փնտռելու թէ ինչո՞ւ նախորդ և արդի վարչութիւնները և Պատրիարքը մէկ տարուան պաշտօնավարութենէ մը յետոյ հրաժարեցան, անմիջապէս մէկը կը մերժենք և միւսը կ'ընդունինք. բայց տուժողը Ազգն է որ կը տուժէ. ես ծրագիր մը պատրաստած եմ որ քանի մը օրէն տպագրել տալով երեսփոխան ընկերներուս պիտի ցրուեմ։ Նախ այդ տեսակ ծրագիր մը ունենանք. մեր ազգին պէտքերը գիտնանք թէ ի՞նչ է, ինչո՞ւ անհամաձայն է ազգը (ընդմիջումներ)։ Առանց այս տեսակ համաձայնութեան մը պայքարը դարձեալ պիտի մղուի անօգուտ կերպով. որովհետեւ պայքարը միշտ օգտակար է, կեանք է, բայց անհաշիւ պայքարը ազգին գլխուն վտանգ կը բերէ։ Գործադրելի և իրական հողի ծրագրի մը վրայ պէտք է համաձայնինք։

Հմայեակ Եսպակ.— Մինչեւ այսօր մեծ թիւով պատրիարքներ փոխած և Վարչութիւններ սպառած ենք, կարծելով որ յանցաւորները Պատրիարքներն ու Վարչութիւններն են։ Մեր մէջ իր աթոռին վրայ մեռնող, միայն Ներսէս Պատրիարքը եղած է։ Սակայն յանցաւորը բուն իսկ մենք ենք որ իրարու հետ կը կռուինք, զիրար կը բզկտենք և էն վերջը խնդիր կը բերենք ուրիշին գլխուն կը փաթթենք. ոչ Պատրիարքն է յանցաւորը և ոչ ալ Վարչութիւնը։ Հիմնական նորոգութեան մը և իրական համերաշխութեան մը իսկական պէտքը ունի մեր ազգը։ Պատրիարքը իր հրաժարագրին մէջ կ'ըսէ թէ՝ ամէն բան ըրի ազգին համար. հիմա նոր րեժիմ է և աւելի շատ բան կ'սպասենք կառավարութենէն բայց ան միայն կը խոստանայ. բաղնիքները միայն փոխուած են, դարձեալ «էսկի համամ, էսկի թաս» ինչպէս կ'ըսէ առածը։ Բուն իսկ մեր ազգ. ներքին գործերուն վիճակը անտանելի է. հոն է ցաւը և ամէն օր Պատրիարք ու Վարչութիւն փոխելով չդարմանուիր անիկա։

Զօհրապ էֆ. անցեալ նիստին յեղափոխականները տարփողեց, բայց պէտք չէ մոռնալ այն հազարաւոր Հայերը որոնք նահատակուեցան թէ հոս և թէ գաւառներ։ Մեր կուսակցութիւններէն բան մը կ'սպասենք, բայց օգուտ մը ունենալու համար միացած են. ինչպէս մերժեցիք Քաղաք. Ժողովին հրաժարականը, նոյնպէս մերժելու էք Պատրիարքին հրաժարականն ալ. ես ալ հին օրերու մէջ ազատական էի և էֆէնտիներուն դէմ կ'ելլէի։ Նաթանեան էֆ. երբ քիւրտերու հարստահարութեանց դէմ կը խօսի, ինչո՞ւ մեր սօֆթաներն ալ անոնց քով չի դներ (ծափեր)։ Կ'առաջարկեմ մերժել Պատրիարքին հրաժարականը և եթէ պիտի ընդունինք, մեր եկեղեցականներուն մէջ մի փնտռէք Պատրիարքացու այլ աշխարհական մը որոշեցէք և ձեռնադրեցէք։ Կ'առաջարկեմ նաեւ խորհրդարանական յանձնաժողով մը կազմել, որ զբաղի համերաշխութեան խնդրով. այս յանձնաժողովին մէջ սեւ գլուխներէն մի դնէք. այսինքն Արամեանց էֆ.ի տուէք առաջ բաժին նման՝ սեւ հաւ մի առնէք այդ ժողովին մէջ. դուք ամէնքդ ալ ազգաղողներ էք արդէն...։

Ա. Գասպարեան յայտարարելով որ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականը պարզ հրաժարական մըն է, ընդունուի և կարգ մը տեղի եւ անտեղի խօսքերով անոր վեհութիւնը չխորտակուի։

Մ. Սալըեան առաջարկեց մերժել Ս. Պատրիարքին հրաժարականը քանի որ ժողովուրդին ամէն դասակարգէն սիրուած եկեղեցական մըն է։

Հ. Արամեանց դէմ խօսեցաւ Քաղ. Ժողովի հրաժարականի մերժումին. և եթէ, ըսաւ, անհրաժեշտ է որ Ք. Ժողովը մնայ, այն ատեն պէտք է մերժել նաեւ Պատրիարքին հրաժարականը։ Ան ակնարկելով համերաշխութեան ժողովներուն, ըսաւ թէ՝ երեք շաբաթէ ի վեր երկու խմբակցութեանց ներկայացուցիչները Ազգ. Ժողովը սին յոյսերով օրօրեցին և սակայն չկարենալով համաձայնիլ, եկած են դարձեալ Ժողովի իրարու դէմ ելլելու համար։ Եզրակացնելով կրկնեց թէ պէտք է մերժել նաեւ Պատրիարքին հրաժարականը, քանի որ երկուքն ալ բնական բերմունքով երկար չեն կրնար ապրիլ։

Դաւիթ էֆ. Տէր-Մովսէսեան պատասխանելով հրաժարականը մերժել առաջարկող երեսփոխաններուն, ըսաւ թէ գործնական չէ երբեք Գարաճեան էֆ.ի առաջարկը որ աւելի ժողովը զաղեցնելու երեւոյթը ունի իբր թէ ծրագիր մը եթէ գոյութիւն չունենայ, մեր բոլոր աշխատութիւնները և ջանքերը ապարդիւն պիտի ըլլան։ Բայց, ըսաւ ճառախօսը, ո՛չ մէկ ծրագիր կրնայ օգտակար ըլլալ, երբ այդ ծրագիրը գործադրող Պատրիարքը ուժ և կորով չունի։ Ան, ըսաւ, իր հրաժարագրին մէջ կը խոստովանի թէ ինք անկարող է բան մը ընելու և թէ ազգին մէջ գտնուող ընդդիմադիր տարրեր կան որոնք ազգը կը փճացնեն և զանոնք հաշտ ու համերաշխ գործակցութեան մը բերել չկարենալուն համար կը հրաժարի։ Տէր-Մովսէսեան էֆ. ընդհակառակը յայտնեց թէ այս տեսակ գաղափարական պայքարներով է որ ազգին համար աւելի օգտակար որոշումներ կը տրուին և խնդիրները օգտակար կերպով կրնան լուծուիլ և կրկնելով իր խօսքերը առաջարկեց ընդունիլ Պատրիարքին հրաժարականը և ընտրել եկեղեցական մը որ աւելի կորով ցոյց տայ, քանի որ Ն. Սրբազնութիւնը, ըսաւ, իր կոչումին բոլոր պարտականութիւնները չկատարեց՝ անկարող գտնուելով։

Զօհրապ նախ ըսաւ թէ Հայ ազգը մօտ 60 տարիէ ի վեր Սահմանադրութեամբ կ'ապրի գրեթէ և ունի իր աւանդութիւնները. հետեւաբար ըսաւ չի կրնար մէկ կողմ թողուլ այս աւանդութիւնները. այսօրուան Պատրիարքին հրաժարականը այս աւանդութիւնները պահպանելուն կամ չպահելուն վրայ է. Հին օրերու մէջ ալ տեղի ունեցած են էֆէնտիներու և ազատականներու միջեւ կռիւներ. ոմանք բարոյական ուժը և ոմանք ալ բռնի ուժը ընդունելի նկատեր են Ազգ. օրէնքին. Հայկ էֆ. Խօճասարեանի հայրը, Օգսէն էֆ. ազատականներու շարքին մէջ կը գտնուէր. սակայն այսօր իր զաւակը բոլորովին հակառակ գաղափարներ կը պաշտպանէ։ Ո՛վ որ այսօր քուէ պիտի տայ Պատրիարքին հրաժարականը ընդունելու մասին, քուէարկած պիտի ըլլայ թէ այս Ազգը օսմ. զօրքերուն և անոնց խարազանին պէտք ունի միշտ։ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարականին հոգեբանութիւնը այս է։ Զօհրապ էֆ. ջատագովելով Ս. Պատրիարք Հօր պաշտօնավարութիւնը, ըսաւ թէ անկէ լաւագոյն եկեղեցական մը չկայ այդ Աթոռը բարձրացնելու համար և անկէ զատ մեծ վնաս պատճառած կ'ըլլանք Ազգին յարաբերական գործերուն։ Ոչ ոք կրնայ իրական և դրական փաստերով ամբաստանել Պատրիարքը։ Միայն կ'ըսէք թէ՝ մէկ քանի անհատական ըմբոստութիւններու առջեւ բռնի ուժ չի բերաւ. բայց ասիկա իր դաւանանքն է, ան ազգ. իշխանութեան ուժը բարոյական կը նկատէր։ Ինչո՞ւ չէք ներեր որ պատրիարք իբրեւ մարդ իր կարծիքը ունենայ և իր խղճին մէջ։ Ազատականներու գաղափարին ան շատ անգամ հակառակ շարժեցաւ, բայց մենք մեր մտքէն չանցուցինք զայն հրաժարեցնել։ Կ'ուզէք զինքը պատժել անոր համար որ ձեր կամքը չզօրացուց և ոստիկան բերելու չափ առաջ չի գնաց։ Եւ եզրակացնելով առաջարկեց մերժել հրաժարականը։

Հ. Խօճասարեան պատասխանելով Զօհրապ էֆ.ի կողմէ իր մասին բրած ակնարկութեան, ըսաւ թէ իր Ազգ. Վարչութեան մէջ գտնուիլը, սանկ տագնապալից օրերու մէջ, աւելի քաջութիւն մը կը յայտնէ, քան անկէ դուրս մնացողները։ Ազգ. Ժողովը կամ ազգին ներկայացուցիչը ըլլալու է եւ կամ ոչ. և կամ ըսէք որ մէկ յեղափոխական երեսփոխան տասը հատ երեսփոխան կ'արժէ. (ծափեր) մենք մեր գաղափարական ըլլալը և ազնուամտութիւն ունենալը ցոյց տուինք անցեալ նիստին մէջ Վահանեան էֆ.ի ընտրութեան միջոցին։ Զօհրապ էֆ. ինքն էր որ անցեալ տարի այս ժողովին առաջարկեց ոստիկանութիւն բերել գաղթականներուն դէմ։

Զօհրապ.—Ազգէն բռնի ուժով դրամ ուզողներուն համար և ոչ թէ ժողովուրդին դէմ սուին բերելու քաղաքականութեան առաջարկ բերին ձեր Վարչութեան դէմ։

Ա. Վռամեան խօսելով Պատրիարքին հրաժարականին վրայ, ըսաւ թէ՝ կեդրոնի խմբակը ոչ թէ խորհրդակցելու և վիճաբանելու եկած է այլ իր քուէները գրպանը դրած և այնպէս նստած է։ Պատրիարք մը կը հրաժարեցուցուի ամբաստանութիւնով բայց զայն հրաժարեցնել ուզողները ամբաստանութիւն մը չունին։ Այս տեսակ վճիռներով վէրքը բուժած չէք ըլլար, այլ ժամանակաւոր կերպով գոցած. վաղը երբ ձեր այդ վճիռը արձագանգ գտնէ գաւառներուն մէջ, աւելցուց Պ. Վռամեան, ցաւալի հետեւանքներ պիտի ունենայ, որուն պատասխանատուն սակայն ազատականները չէ որ պիտի ըլլան՝ այլ անոնք որ վճիռը տուին։

Էն վերջը խօսեցաւ Տիգրան էֆ. Տէմիրճիպաշեան, որ յայտնելով թէ Պատրիարքը ինքն իսկ կը խոստովանի իր անկարողութիւնը և կը յայտարարէ թէ չպիտի կարենայ շարունակել այդ պաշտօնը, առաջարկեց ընդունիլ հրաժարականը։

Ժամանակը ուշ ըլլալով ատենապետը ժամը 4ին մօտ փակեց նիստը, վիճաբանութեան շարունակութիւնը թողլով յաջորդ ուրբաթ օրուան։

ՕՐՈԶՏԻ ՊԱՔ
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ԷՕՄԷՐ ԷՖ. ԽԱՆ, ՊԱՂՉԷԳԱՓՈՒ, ՊՈԼԻՍ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ ԱՄԷՆԷՆ ԱԺԱՆ ԱՊՐԱՆՔ ԾԱԽՈՂ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆ Է
ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ ՎԱՃԱՌՈՒՄ
ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ ԿԸ ԳՏՆՈՒԻ ՃՈԽ ՄԹԵՐՔ ՄԸ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

Կարճ և երկայն գուլպայ, ֆանէլա, քաշ-քօրսէ, սուիթըրս, շապիկներ, այրերու, կիներու և տղոց յատուկ պատրաստազգեստներ. պլուզներ, ժիւպեր և ժիւբօններ, բէնեուարներ, քօրսէներ, թաշկինակներ, ձեռնոցներ, հովանոցներ և անձրեւանոցներ, տնուչանոտութիւններ, դանակեղէն, մարօքէնէ առարկաներ, ճամբորդութեան և բարիզեան ապրանքներ, առտնին առարկաներ, թօհուֆիէ, ժանեակներ, պրօտըրի, մետաքսէ կերպասներ, բրդեղէն և բամպակեղէն ապրանքներ, ճերմակեղէն, կարասիներ, մոմլաթ, լինելում, ժամացոյց և ոսկերչական ապրանքներ։

Մեծ վաճառում բրդեղէն կտօրներու խիստ աժան գիներով։

Օրոզդի Պաք վաճառատունը միակ կեդրոնատեղին է «ՓՖԱՖ» կարի մեքենային եւ «ՕՄԷԿԱ» ժամացոյցներուն, որոնց եւ ո՛չ մէկ կերպով կը հաւասարի այդ արժէքը ունեցող ուրիշ ո եւ է ժամացոյց։

12 3/4

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ԿԻՒՆ ՏՕՂՏՈՒ

ԿԻՒՆ ՏՕՂՏՈՒ վաճառատունը, որ հրապարակին վրայ մեծ համբաւ շահած է, պատիւ ունի ծանուցանելու իր բազմաթիւ յաճախորդներուն և պատուարժան հանրութեան թէ պոնէթըրիի վերաբերեալ ձմրան եղանակին յատուկ ապրանքներ բերել տուած է վերջերս։ Վաճառատան նշանաբանը ըլլալով 12 ղրուշ 30 փարայի վաճառում, շատ մը ապրանքներ կարելի է գնել այդ գումարին փոխարէն. ինչպէս Քաշ-քօրսէ, Թաշկինակ, Բուրդէ ժիլէներ, Սեղանի և Արդուզարդի Սփռոցներ, Գուլպաներ, Ճերմակեղէններ, Ծածկոցներ, Անկողնի Սաւաններու կտաւներ, այրերու Շապիկներ, Կռածոցներ, Փողկապներ, Անուշահոտութիւններ եւայլն, եւայլն։

Կը բաւէ ակնարկ մը ձգել ԿԻՒՆ ՏՕՂՏՈՒի վաճառատուններուն մէջ, Պոլիս. Ենի Ճամի փողոց, Փոստալեան խան, և Բերա, Տէօրթ Եօլ Աղըզ, Թիւ 440 իր մասնաճիւղը, համոզուելու համար մեր ըսածին ճշմարտութեանը։ 4

Օ ՌԸՆԱՐ ՊԼԷՕ
Ս. ԶԱՔՍՕՎԻՉ
ՓՈՒՓԱՅԷ՛Ք, ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք ԵՒ ԳԱՑԷՔ ՏԵՍԷՔ
ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՄՈՒՇՏԱԿԵՂԷՆԻ ՀՐԱՇԱԼԻՔՆԵՐԸ

Սոյն վաճառատան մէջ կը ծախուին ձմրան գլխարկներու մօտէլներ, մուշտակէ թօքեր, մուշտակներ, էթօլներ, փողկապներ եւայլն։ Մուշտակեղէնի անվիճելի մասնագէտ Պ. ՀԱՅՄՈՎԻՉ, որ այդ վստահելի վաճառատան՝

"Օ ՌԸՆԱՐ ՊԼԷՕ"
Բերա Բասաժ Բանայիա թիւ 3-4

տէրն է անստգիւտ ճաշակով մը ընտրութիւններ ըրած է։ Պ. ՀԱՅՄՈՎԻՉ փափագելով իր բազմաթիւ յաճախորդները գոհացնել վայելչութեան և կատարելութեան տեսակէտով, Եւրոպա կատարած ուղեւորութեան միջոցին գնած է վերջին նորաձեւութեան համաձայն պատրաստուած ամէն տեսակ ձմեռնային գլխարկներու և մուշտակներու մթերք մը։ 11

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ՔՈԼԵՐԱՆ ՊՈԼՍՈՅ ՄԷՋ

Երէկ, 24 ժամուան ընթացքին, մայրաքաղաքիս մէջ, քոլերայէ 18 դէպքեր պատահեցան, որոնց 6ը մահացու։ Նախորդ վարակեալներէն ալ 3 հոգի մեռան։ Այնավուսաքէօյ՝ 1, Օրթաքէօյ՝ 1, Գուրուչէշմէ՝ 1, Հայտար Փաշա՝ 1, Պալաթ՝ 4, Կիւլհանէ հիւանդանոց՝ 1, Էօրտէք Գասապ՝ 1, Թօփհանէ 1, Պալըգ-Բազար (Պոլիս) 1, Պաղչէ Գափու 1, Թահթա-Գալէ 1, Գոճամուսթաֆա փաշա՝ 1, Պալըգ Բազար (Ղալաթիա)՝ 1։ Սեպտեմբեր 13էն մինչեւ հիմա 580 հոգի վարակուած և 322 հոգի մեռած են։

ԿՐԵՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Յունարէն թերթ մը կ'ըսէ թէ Կրետէի Ազգ. Ժողովին պատահած միջադէպին առթիւ Մ. և Յ. կուսակցութիւնը հրահանգ խնդրած է Օսմ. Քօմիթէի Սելանիկի կեդրոնէն, իր ընթացքը որոշելու համար։ Արտաքին գործոց նախարար Րիֆաթ փաշա ալ կրետական խնդրի մասին պիտի բողոքէ պաշտպան տէրութեանց Պոլսոյ դեսպաններուն։

ԱԼՊԱՆԱՑԻՆԵՐՈՒՆ ԳԱՂԹԸ

Իբէքէն կը ծանուցանեն թէ հիւսիսային Ալպանիայէն դէպի Գարատաղ Ալպանացիներու գաղթը մինչեւ հիմա կը շարունակէ։ Կաթոլիկ Ալպանացիներուն մեծ մասը գաղթելու կողմն է։ Կ'ըսուի թէ այդ գաղթը Գարատաղցիներու կողմէ եղած պրոփականտին հետեւանքն է։

ՍԵԼԱՄԼԸՔԸ

Սելամլըքի արարողութիւնը, երէկ, Պէշիկթաշի Սինան Փաշա մզկիթին մէջ տեղի ունեցաւ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Նոյեմ. 12/25

Օսմ. միացեալ բացուեցաւ	ղրշ.	99—16½
» » վար գին		99—15½
» » բարձր գին		99—17
» » գոցուեցաւ		99—15½
Ռուս. Երկ. բացուեցաւ	ֆր.	214—
» » վար գին	»	213—87
» » բարձր գին	»	224—12
» » գոցուեցաւ	»	224—
Կ. Պոլսոյ Թրամուէյ	»	13—45
» Թիւնէլ	»	8—45
Օսմ. Ապահ. ընկ.	Լ. Օ.	4—67
Շիրքէթի Խայրիյէ	»	48—
» » Օսման.	»	1—10
Գրէտի Ֆոնս. Էժիբս. հին	Ֆր.	331—
» » » նոր	»	270—
Թրանսվալ	»	58—50
Չարթէրտ	»	39—50
Կ. Պոլսոյ ջրար	»	444—
Պանք. Օթթօմ.	Լ. Օ.	18—50
Օսմ. ծխախոտի ընկ.	»	16—20
Օսմանթոյ քարբէթ	»	14—70

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Ա. ՇԸՔԷԼ

Նորաձեւութեանց այս առաջնակարգ վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդները հաճոյքով պիտի իմանան թէ Պ. Շըքէլ վերջերս Բարիզ կատարած ուղեւորութեան առթիւ ընտիր և ճաշակաւոր ապրանքներ գնած և անձամբ ինք հոգած է զգեստեղէններու պատրաստութեան վրայ։ Այդ ապրանքներն են.

Շրջազգեստներ, ամէն տեսակ մանթօներ, մուշտակներ, ֆուրթիւր-բայեթօներ, պլուզներ, բէնեուարներ, անձրեւանոցներ, եւայլն։

Ամէն տարիքէ փոքր աղջիկներու յատուկ զգեստեղէններու ճիւղ մը բացուած է, յաճախորդներու փափագին համաձայն։ Պատրաստ հագուստներու իր ճիւղը աւելի ընդարձակելու համար, գիները մեծապէս զեղչուած են։

Այս առաւելութիւններուն պատճառաւ ամէն կին պիտի փափաքի այդ վաճառատունէն հայթայթել աժան եւ վայելուչ արդուզարդ մը։ 5—8

ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱ
ՄԵԾ ԿՂԶԻ

Աշնանավերջի օրերը հիանալի օդով մը կ'անցընենք այս տարի սակայն պէտք է օգտուիլ բնութեան այդ բացառիկ շնորհէն, զոր կրնաք վայելել Մեծ կղզի երթալով, ուր Օթէլ Սավուա ծանօթ օթէլը կը գտնուի, Վարդան էֆ. Վարդանեանի տնօրէնութեան ներքեւ։ Մեծ կղզիի օդը հրաշալի է այս պահուս, իսկ օթէլին մէջ տիրող մաքրութիւնը, կանոնաւոր սպասարկութիւնը եւ կերակուրներու մասին տարուած խնամքը ամէն գովեստէ վեր է. կը բաւէ այդ պանդոկը այցելել, մեր ըսածին համոզուելու համար։

ԳՈՐԳԵՐ
ՉԻՆԱԿԱՆ ՓՍԻԱԹ
(ՔԻՆ ՀԱՍԻՐԸ)

ԿԱՀԱՒՈՐՄԱՆ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ

ՎԵՐՄԱԿՆԵՐ
ԹԻՒԼԵՐ ԵՒ ՍԹՕՐՆԵՐ

ՄՈՒՇԱՄՊԱ, ԼԻՆՕԼԷՕՄ, ԿԱՐԱՍԻՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԾՈՊԵՐ (ՍԱՋԱՔ) ՊԱՏԻ ՆԿԱՐԷՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԼԱԶԱՐՕ ՖՐԱՆՔՕ ԵՒ ՈՐԴԻՔ

Բէրա, Շիշլի ճամբայ, Բասած Անարոյի,— Կալաթա, Եէնի ճամի, 14, Թիւնէլի կից,—Պոլիս, Ֆինճանճըլար, 33, 35, 37 15—36

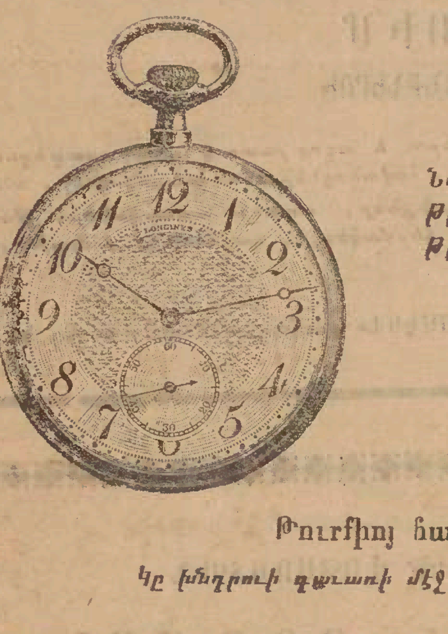

ԼՈՆԺԻՆ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ՄԻԱԿ ԱՄԵՆԱՃՇԴԻՐ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ, պաշտօնապէս ընդունուած Օսմ. Պատերազմական Նախարարութենէն, Միացեալ-Նահանգներու, Իտալիոյ և Ֆրանսի ծովային Նախարարութիւններէն, Անգլիոյ, Ռուսիոյ, Սերպիոյ և Քանատայի երկաթուղեաց վարչութիւններէն, ինչպէս նաև Արժանթինի ելեկտրական Թրամուէյներու ընկերութիւններէն և բազմաթիւ ուրիշ ոչ նուազ կարեւոր վարչութիւններէ:

ՈՍԿԻ, ԱՐԾԱԹ, ՄԵՏԱՂ-ԱՄԷՆ ՄԵԾՈՒԹԻՒՆ

5 Մեծագոյն մրցանակներ.—Անվէրս (1885), Բարիզ (1889), Պրիւսէլ (1897), Բարիզ (1900), Միլան (1906):
2 Արտաքոյ մրցման, անդամ ժիւրիի.— Ժընէվ (1896), Թուն (1899):
5 Սեռիի մրցանակներ, 50է աւելի ուրիշ մրցանակներ Նեօշադէլի եւ Քիուի դիտարաններէն:
16 Շքադրամներ.— Բարիզ, Վիեննա, Ֆիլատէլֆիա, Անվէրս Ամսթէրտամ, Չիքակօ, ԵՆ., ԵՆ.:

Թուրքիոյ համար ընդհանուր ներկայացուցիչ ՆԱՍԻՊ Խ. ՃԷՋՎԷՃԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ Մեծ Շուկայ, Մահճազանըլար, 44—46. Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը խնդրուի գաւառի մէջ նոյն վաճառատան բազմաթիւ յաճախորդներէն, պէտքը ներկայանալէն առնուազն մէկ ամիս առաջ գրկել իրենց ապսպրանքները, յապաղմանց չենթարկուելու համար: 50—2

Ցիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ ամէն տեսակ գոհարեղէններ եւ ոսկի շղթաներ:

ՊՕՂՈՍ ԳԱԼԹԱՔՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊՈԼԻՍ, ԼՍԿԻ ԶԱՊԹԻԷ, ԹԻՒ 56
ԳԱՑԸԼԸՐ, ՔԻՒՉԻՒԿ ՊԷՕՐԷԿՃԻԼԸՐ, ԹԻՒ 26
ՄԹԵՐԱՆՈՑ ԴԵՂՕՐԷԻՑ ԵՒ ԱՔՏԱՐԻԷԻ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐՈՒ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՄԷՐՔ,— Օ օգսիժէնէ գլորոֆորմ, սէրոմ անթիտիֆթէրիք, կիւէրօ ֆօսֆաթ, գլորիր տ'օր, ասիտ բիրգօկալլիք տրօգինօն, գօգաին, սթիրթիաին, սթրիքնին եւ միւս ալգալօիտները. էքսթրէ միւու եւ ֆլիւիտները:
ԲՈՒԼԷՆԳԻ, սիւլֆաթօ խօտիւս պիզմութ, սթօվային, պռօթիւս եւ ուրիշ ապրանքներ:
ՔՈՒՈՒԼԷՆԻ, պի քառպօնաթ տը սուտ, իւիլ ռիսին, սէլսլիճ, էսանս մանթ, վիօլէթ, քալօ'էլ, բօրաս բլասթէր, ռիւպառպ բռոսֆիլին արարօթ եւ ուրիշ նշանաւոր ֆապրիքաներու ընտիր եւ թարմ ապրանքներ:
Սալոմօն և Բասթիւրօի գօնեաքները քինալարոշ, կառռօն վէան, կիւյօ, պալսամիք, օվիւլ պաժի չօմէյի, ամբուլ սթէափլիգէ, Յօսֆաթին, քաքաօ, ֆառին նէսթլէ, Մալաքայի եւ ուրիշ դեղատր գինիներ:
Ոտքերու համար անցնող փոշիներ, քոթօն, կազ, թէամօժէթո, քաբ քիւէթ եւ վիրաբուժական գործիքներ, պիպէռօն, կաոժէն, կլասիէ Սիպէռիէն, ֆիլթռօ Բասթէօռի: Ամենէն աժան եւ զեղչեալ գիներով:

ԱԳՏԱՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ջէնճէֆիլ, գարանֆիլ, պահար, գնագնա, գամք, թարչին Չին. Սէյլանի, սինամէքի, քինինիկ, կէօզ թաշը, գուրչուն թաշը, լիմոն թուզը, անասօն, գօմալիքօ, սաֆրանա, թէմիր հինտի, հինտիսթան ճէվիզի, ամպէր գապուղը աճը ադաճ վազելին, Լիմոնի, գարանֆիլի, Թարչինի եւ անիսօնի իւղերը մեծաքանակ կը ծախուին եւ ուրիշ ամէն տեսակ հոտաւէտ իւղեր:
Ջկան իւղերը մասնաւորապէս Նորվէկիայէն ուղղակի իրենց պատկանած նաւահանգիստները կը ղրկուին: Նաեւ ուրիշ մեծաքանակ ապրանքներ իրենց նաւահանգիստները հանելու դիւրութիւններ ալ կ'ընծայուին:

ԳԻՆԵՐԸ ԱԺԱՆ ԵՒ ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ՑԱՆՁՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՓՈՒԹՈՎ ԿԸ ԿԱՏԱՐՈՒԻՆ 20—32

ԲԱՍԻՖԻՔ

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ԱՐԿԱԾԻ, ԱՆԴ. ՈՒՆՆԵՐՈՒ ՄԱՀՈՒԱՆ ԵՒ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՎՏԱՆԳՆԵՐՈՒ

ՆԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՄՆԱՑՈՒՆ ԳՈՒՄԱՐ	8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ	5,000,000 »

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Բարիզ, Պուլվար Մաճէնթա (Ժ. շրջանակ) Թիւ 111

Ընկերութիւնը կը ճանչնայ օսմ. դատարաններու իրաւասութիւնը և վնասները անմիջապէս կը վճարէ: Ընկերութեան դրամատունն է Քրէտի Լիոնէ:

Թուրքիոյ մասնաւոր Տնօրէն
ՖՐԱՆՍՈՒԱ ՏԸ ԶԱՌԱ
Ղալաթիա, Ս. Բիէր խան, թիւ 25-26

Փորձառու և լաւ յանձնարարական ունեցող գործակալներ կը փնտռուին օսմ. նահանգներու և Կ. Պոլսոյ արուարձաններուն համար: Նպաստաւոր պայմաններ: Միջնորդներ կը փնտռուին մայրաքաղաքին համար: 15—10

ԷՄՆԻՒԷԹ ՍԱՆՏԸՂԸՆԸՆ 1325-1326 ՍԷՆԷԼԷՐԻ ԹԷՇՐԻՆԻ ԷՎՎԷԼ ՂԱՅԷՍԻ ԻՈՒԻՊԱՐԸՅԼԷ ԻՃՐԱ ՕԼՈՒՆԱՆ ԻՄՐԱՋԱԹ ՎԷ ԹԷՎՏԻՅԱԹ ՄՈՒԱՄԷԼԱԹԸՆԸՆ ՄՈՒԳԱՅԷՍԷՍԻՆԻ ՄՈՒՊԷՅԻՆ ՃԷՏՎԷԼԻ ՏԻՐ

	1326 Ղրշ.	1325 Ղրշ.	Ֆազլասը Ղրշ.
Վառէտիւ օլունան Թէվտի օլունան	15,595,431	9,341,913	6,253,518
Վառէտ » » »	14,408,485	8,839,579	5,568,906
	30,003,916	18,181,492	11,822,424
Միւհէվվէլերաթ վէ Թահվիլաթ վէ էմլաք մուգաբիլ էսհէմ իդրագաթ	19,056,852	13,500,093	5,556,759

4,764,853 Սանտըղըն 325 Թէշրինի էվվէլի ղայէսինտէ էմլաքը իդրաքաթ ալթընա սընսմուն պաղասի մաթլուպը:
2,042,130 326 սէնէսի Թէշրինի էվվէլի ղայէսինէ գատար պիր սէնէ զարֆընտա Թահսիլ օլունան:

2,722,723

696,082 Սանտըգտա 325 սէնէսի Թէշրինի էվվէլի նիհայէթինտէ ոոււյտը աթիգիյէտէն պագայասը
132,955 326 սէնէսի Թէշրինի էվվէլի ղայէսինէ գատար պիր սէնէ զարֆընտա Թէէտիյէ օլունան

356,127 Սանտըգտա պագիյէի ոէյն օլուպ ասհապըն միւրաճաաթընա Թէսվիյէ իտիլէճէք օլան

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Բէրա, Շիշլի ճամբայ Թագսիմի Ֆրանսերէն հիւանդանոցին մօտ 52 թիւ աբարդըման:

ՏՕՔԹ. ԱՐԱՄ ՈՒՆՃԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ
ՔԻԹԻ, ԱԿԱՆՋԻ ՈՒ ԿՈԿՈՐԴԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Բարիզի մէջ իր մասնագիտութիւնը կատարելագործած ըլլալով՝ ելեքտրական նորութեան եւ ցարդ Պոլսոյ մէջ չգործածուած տաք օդի, տիաֆոնօսքօբիի, պռօնօսքօբիի, էօզօֆակօսքօբիի եւ ամենէն նորանշան մեթոտ երով մեծ յաջողութեամբ կը դարմանէ խուլութիւնը, գրլխու պտոյտը եւ հինցած ցաւերը ականջներու եւ ականջի, քիթի, բերնի, կոկորդի ու խռչակի ամէն տեսակ հիւանդութիւնները:
Նամանաւանդ երեսի եւ քիթի վրայ եղած տձեւութիւնները, որոնք ցարդ անբուժելի նկատուած էին, առանց գործողութեան, կատարելապէս չակէ նորահնար գործիքով մը, որուն չնորհիւ բազում այդ կարգի հիւանդներու Եւրոպա, մէջ բժշկուած ըլլալը կ'ապացուցանէ:
Վիզի ու գլխու վրայ ամէն տեսակ գործողութիւն կը կատարէ եւ ողոգ կոկորդի ելքները (պօլիփներ) կը հանէ առանց արիւնահոսութեան իր մասնաւոր գործիքով:
Հիւանդ կ'ընդունի մինչեւ կէս օր, Պոնճէ ղարու, Համիտիյէ սիպիլի դէմ, Արիֆ Իւթիւճեան դեղարանը, իսկ կէսօրէ վերջ, իր տունը, Բէրա, Շիշլի ճամբայ, Թագսիմ, Ֆրանս. հիւանդանոցին մօտ, թիւ 52 աբարդըման:
Հինգշաբթի օրերը կէս օրէ վերջ իր տունը դիմող ամէն հիւանդները, իսկ վկայեալ աղքատները ամէն օր ձրիաբար դարմանելու պատրաստ է: 55—40

ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ ԲԱՌԳԻՐՔ
ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆԱՑԱՐԴ

Աւարտեցաւ այն նշանաւոր համայնագիտական բառագիրքը: Կը ծախուի Մատթէոսեան գրատունը, երկու հատոր 120 դրուշ:

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ ԲՈԼՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.

ՍԻՆԿԷՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐԸ
ԽԻՍՏ ՀԱՍՏԱՏՈՒՆ ՇԻՆՈՒԱԾՔ ԵՒ ԱՄԵՆԱՃՇԴԻՒ ՆԻՒԹԵՂԵՆ

ՍԻՆԿԷՐԻ
ԿԱՐԻ
ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ

ԱՇԽԱՐՀԻՍ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՆ ԵՆ
ԱՄԵՆԱՅՆ ԸՆՏԱՆԻՔԻ ԵՒ ԳՈՐԾԱՆՈՑՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՁԳՈՒՇԱՑԷՔ ՆՄԱՆՈՒԹԵՆԷՆ
ՁԵԽՆԱԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷՆ ԶԳՈՒՇԱՑԷՔ

ՍԻՆԿԷՐԻ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐՈՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղեր:

Բէրա, Թ. 343, Մեծ-փողոց: Կալաթա, Սինկէր խան և Գարաքէօյ Թ. 120. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Սուլթան Համամ և Ֆաթիհ Հաֆըզ-փաշա Թ. 64. Սկիւտար, Զարչի-Պաշի Թ. 15: Գատըգէօյ, Մուվագգըթհանէ փողոց: Մոգրիքէօյ, երկաթուղիի հրապարակը: Պոլսոյ, Քէօբրի-Պաշի փողոց Թ. 113. Պեշիկթաշ, Շիրքէթի Նաւամատոյցին դիմացը: Բանկալթի, Թրամվէյ կառատան Թ. 57.

Տնօրէնութիւն Արեւելքի համար. Կ. Պոլիս Բերա Մեծ փողոց 343

ԼԱՕ ՔԱՐ

Էնտ ճէնէրալ խնշուրանս քօրբօրէյշըն լիմիթըտ
անգլիական ապահովագրական ընկ.

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին. 4 Մէն Բօլս Չըրչեարտ Լոնտոն

Դրամագլուխ	Անգլ. Ոսկի	350,000
Պահեստի դրամ	» »	122,781
Տարեկան հասոյթ	» »	367,876

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ

օսմանեան կայսերական պանքա
Կալաթա-Պոլիս

Ընկերութիւնը Թուրքիոյ մէջ ապահովագրական ա՛և է սէնտիքայի յարած չըլլալով, բացառիկ դիրքի մէջ է և կրնայ ամէն վտանգ ապահովագրել. հետեւաբար շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու վրայ հրդեհի դէմ ապահովագրութիւններու զանազան սէնտիքաներու գիներէն ՇԱՏ ԱԺԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ կ'ապահովագրէ: Վնասներու վճարումը առանց կանխեր ԼՈՆՏՈՆԷՆ ՎՐԱՅ ամենամեծ առատաձեռնութեամբ և արագութեամբ:

ՃՈՐՃ ՉԻՋՆԸԼ ԷՆ Տ ՍԸՆՍ ՔՕ. ԼՄԹՏ.
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՔ
ԿԱԼԱԹԱ ԱՍԼԱՆ ԽԱՆ, ԹԻՒ 12-16 Կ. ՊՈԼԻՍ

BOSTON
SHOE
TRADE MARK

Օ ԹԱԼՕՆ ՏՕՐ

Բէրա, Տէօրթ Եօլ աղզը, Խտիվիէյ Բալասի դիմաց թիւ 450

ԳԱՐԼՕ ԱՐՆԱՄ

Ամերիկեան կօշիկներ, արանց համար	85 ղր.
« պօթ » »	85 »
Սթամպօլ ֆօրմաթ պօթ, արանց եւ կանանց համար, կապիչով և կոճակով	65
Վիռնելա պօթ, կապիչով եւ կոճակով	55
Կլասէ սկարբին, Թոզքայով, վերջին նորաձեւութեամբ	45
Տղայոց համար, 4—8 տարեկաններու	15
» » 9—15 »	30
Արանց համար կրէնակօշիկ, ամերիկեան	23
Կանանց » » »	17
Պզտիկ աղջիկներու » »	14
» տղոց » »	11

Ձմրան համար տեսակ տեսակ պանթուֆներ

5 ամիս պայմանաժամ
ԱՒԻԹԷՆ ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ 10—8

ՉԱՎՈՒՇ ՕՂԼԸՒ

Սիկառի Թուղթը

ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՔՍՈՒՏԵԱՆ ԵՒ Ց
Թիւ 14

Խարդախողիչ մարքայով ծանօթ մեր սիկառի Թուղթին չատ մը կեղծերը հրապարակ հանուած են: Ատոնց դէմ դատ բացուած է մեր կողմէ: Ուստի մեր յաճախորդներէն կը խնդրուի ծխախոտի մաքսատան կից Թիւ 14 վաճառատունը դիմել: Կարգ մը մանրավաճառները, ծխավաճառներ, աւելի շահ ընելու համար, ուրիշ թղթեր կը քշեն մեր ընտիր Թուղթերուն տեղ: Ծխողները պէտք է ուշադրութիւն դարձնեն մեր սիկառի Թուղթին կողքին վրայ և մէջը գանուած խարսխանիշին և հերաքանչիւր թերթիկներուն վրայ տպուած չոր դրոշմին ու 14 թիւին, նոյնպէս ուշադրութիւն դարձնելու է մեր Թուղթին ազնուութեան:

BANQUE D'ATHENES

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱՊԷՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ
50,000,000 Ֆրանք
ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ
9,275,000 Ֆրանք

Կեդրոնատեղի՝ Աթէնք

Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասօլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Քավալա, Իզմիր, Քասաբէ, Սէրէզ, Սամսոն, Տրապիզոն, Քիօս, Քանեա, Պիրէօս, Բաթրաս, Վօլօ, Շիրա, Քալամաթա, Թրիբօլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանտիա, Ռէթիմօ (Կրետէ):

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕԲԼԷՕ

Աթէնքի պանքան կը զբաղի դրամատանց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխատուութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Եւրոպայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հաշուընթաց:

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեթուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր եւ հ. բոլոր կան հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով: Արժեթուղթերու պահպանութիւն՝ աննշան վարձքի մը փոխարէն: Զեղչ և գանձում ամէն կարգի կտրոններու:

Աւանդ.— Աթէնքի պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (առ ընթերին երեք) տոկոս վճարելով:

Խնայողութեան սնտուկ.— Աթէնքի պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սրնտուկի ապահովութիւն մը կազմակերպած է, որով %ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու:

Առեւտրական նիւղ.— Աթէնքի պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէլիրմէն խանի (Պոլիս, Եէնի-Իսկէլէսի) մէջ, նաև նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի շատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յաճախորդներու ապրանքներուն պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր բրած փոխատուութեանց: Աթէնքի պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առեւտրական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առեւտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով:

Ընդհ. Տնօրէն
Ք. ՄԱՀԱՍ

ՊԱՆՔ ՏԸ ՍԱԼՕՆԻՔ

BANQUE DE SALONIQUE

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 10,000,000 Ֆր.
ՎՃԱՐ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
8,000,000 Ֆր.
ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 8 Մարտ 1906ին
3,700,000 Ֆր.

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Կ. Պոլիս Վոյվոտա փողոց
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Այր Էֆ. խան Քիւթիւպճանէ փողոց

Մասնաճիւղեր՝ Էտիրնէ, Պէյրութ, Գավալա, Տէտէաղաճ, Դրամա, Մանասթըր, Սելանիկ, Սամսոն, Իզմիր, Ակիւպ Ակչէ:

Գրասենեակներ՝ Կիւմիւլճինա, Գումանովա և Սոֆիա:

Սելանիկի պանքան կը զբաղի պանքայի վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով, ապրանքներու վրայ փոխատուութիւն կ'ընէ և ապրանքներ իբր աւանդ կ'ընդունի:

Խնայողական Սնտուկ՝ Նպաստաւոր տոկոսով:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

Պոլսոյ համար Բօսթ Լօքալ տարեկան	108	ղր.
» » » վեցամսեայ	60	»
Գաւառներու համար տարեկան	108	»
» » վեցամսեայ	60	»
Արտասահմանի համար տարեկան	35	ֆր.
» » վեցամսեայ	20	»

Թղթատարի ծախքը մեր վրայ. Հասցէի փոփոխման համար 2 ղրշ.. Բաժանորդները անպայման կանխիկ. ծանուցումներու գինն կը սակարկուի. Գրաւոր դրկելու ամենաքիչ քանակը կամ մէկ ... [illegible]

Արտօնատէր՝ ԳԱՐԵԳԻՆ ՓՈՍԹԱՃԵԱՆ